

KØBENHAVNS KOMMUNE
Økonomiforvaltningen
Center for Økonomi og HR

BILAG

Bilag 1

Indkaldelsescirkulære til budgetbidrag 2014

Indhold

1. Udfordringer for Københavns Kommunes økonomi.....	4
1.1. Makroøkonomisk situation	4
1.2. Økonomiske vilkår for kommunerne i 2014.....	5
1.3. Sanktionslovgivning	5
1.4. Reformen af folkeskolen og på beskæftigelsesområdet	6
1.5. Mulige ændringer i udligningssystemet.....	7
2. Københavns Kommunes økonomiske situation.....	7
2.1. Demografisk udvikling	7
2.2. Kommunens økonomiske situation.....	8
2.3. Produktivitet og enhedspriser	9
3. Tværgående budgetprocesser og eksekvering	10
3.1. Hurtigere eksekvering	10
3.2. Proces for budgetnotater	11
3.3. Bevillinger der udløber i 2014 og servicemåltal.....	11
3.4. Afbureaukratisering af budgetprocessen	11
3.5. Kvalitetssikring og afstemning	12
3.6. Effektiviseringer i budget 2014	13
3.7. Moderniseringsaftalen	15
3.8. Udviklingsplaner for udsatte byområder	16
3.9. Bydelsplaner	16
3.10. DUT-processen.....	17
4. Udvalgenes budgetter i 2014.....	19
4.1. Budgetmodel	19
4.2. Kommunens budgetramme i 2014.....	20
4.3. Budgetteringsmetodik	20
4.4. Pris- og lønfremskrivning af budgettet	20
4.5. Udmelding af serviceudgiftsramme	21
4.6. Udmelding af måltal til overførsler	21
4.7. Udvalgenes budgetrammer på de tre styringsområder	22
5. Særlige fokusområder	23
5.1. Ny model for det budgetterede indtægtsniveau på betalingsparkeringsområdet.....	23
5.2. Supplerende budgetmodel på handicapområdet	24
5.3. Udsatte børn og unge	25
5.4. Sindslidende.....	25

5.5.	12 alternative plejehjemspladser på E-huset.....	25
5.6.	Kommunal medfinansiering af sundhedsvæsenet.....	26
5.7.	Økonomistyring af byfornyelsesområdet.....	26
5.8.	Refusion for særligt dyre enkeltsager	26
5.9.	Intern rente	28
5.10.	Budgettering af forsørgelsesydelse på beskæftigelsesområdet	28
5.11.	Lovændringer vedr. Beskæftigelses- og Integrationsudvalgets Efterspørgselsstyrelse overførsler	29
5.12.	Beskæftigelsestilskud, forsikrede ledige	30
5.13.	Emner til budget 2014	31
6.	Korrektioner indarbejdet i IC2014	31
7.	Tidsplan for det videre budgetarbejde.....	41
7.1.	Tidsplan for den overordnede budgetproces.....	41
7.2.	Forvaltningernes indberetning i KØR.....	44
7.3.	Proces for kontrol og godkendelse af budgetkorrektioner og udvalgenes rammer.....	44
7.4.	Redegørelse vedrørende integrationsindsats.....	45
8.	Formelle retningslinjer for udvalgenes udarbejdelse af budgetbidraget...45	
8.1.	Overholdelse af Københavns Kommunes bevillingsregler	48
8.2.	Forsikringer og arbejdsulykke	49
8.3.	Pris- og lønfremskrivningssatser for budgetforslag 2014.....	49
8.4.	Korrektioner som indgår i udvalgenes budgetbidrag.....	50
8.5.	Principper for budgetlægning af hovedkonto 8 (balanceforskydninger) ..	50

1. Udfordringer for Københavns Kommunes økonomi

Kommunens økonomi bliver frem mod 2014 påvirket af forskellige økonomiske udfordringer, der vil påvirke de budgetforudsætninger, der lægger til grund for Indkaldelsescirkulæret for budget 2014 (IC2014).

1.1. Makroøkonomisk situation

I de fleste nord- og mellemeuropæiske lande er den økonomiske vækst indstillet i løbet af det seneste år. Opbremsningen skal ses i lyset af den usikkerhed og periodevise genopblussen af uro på de finansielle markeder, der har sit udspring i den sydeuropæiske statsgældskrise.

Krisestemningen i euroområdet har også haft stor betydning for dansk økonomi i 2012, hvor BNP vurderes at være faldet med 0,4 pct. Af Økonomisk Redegørelse fra december 2012 fremgår, at regeringen venter en beskeden vækst i dansk økonomi på 1,2 pct. i 2013 og 1,6 pct. i 2014. I 2013 vurderes væksten i høj grad at blive hjulpet på vej af den økonomiske politik, mens den i 2014 i højere grad vil blive understøttet af tilbagevendende vækst i udlandet og dermed stigende eksport.

Den samlede beskæftigelse er aftaget igennem 2012 og vurderes samlet at være faldet med ca. 12.000 personer i forhold til 2011. Samlet set forventes uændret beskæftigelse i 2013, hvorefter regeringen forventer en svag stigning i 2014.

Ledigheden ventes at stige svagt ind i 2013 og toppe på 168.000 personer i løbet af første halvår. I andet halvår forventes et mærkbart fald i ledigheden i takt med, at dagpengereformen slår fuldt igennem, og beskæftigelsen igen stiger. Ledigheden forventes dermed overordnet set at være uændret fra 2012 til 2013, mens der forventes et fald i bruttoledigheden fra 2013 til 2014 på 10.000 fuldtidspersoner.

Danmark er pt. i EU's "*procedure for uforholdsmæssige store underskud*" på baggrund af en forventet overskridelse af den strukturelle saldo i 2010. Underskuddet på EU-landenes strukturelle saldo må i en normal konjunktursituation ikke overstige 0,5 pct. af BNP. EU-kravet er på den baggrund, at den strukturelle saldo minimum skal udgøre -0,1 pct. af BNP i 2013, mens kravet i 2014 ventes at ligge på det normale niveau på -0,5 pct.

Der er dog fortsat begrænset manøvrerum for finanspolitikken i 2014, der dog først fastlægges endeligt i forbindelse med finansloven for 2014. Med en vækst i det offentlige forbrug på 0,8 pct. i 2014 er det regeringens vurdering, at det offentlige underskud med de nuværende forudsætninger om vending i økonomien i 2013 bliver tæt på grænsen i EU's Stabilitets- og Vækstpagt på 3 pct. af BNP. En evt. overskridelse af denne grænse kan muligvis betyde, at Danmark fastholdes i proceduren for uforholdsmæssige store underskud

1.2. Økonomiske vilkår for kommunerne i 2014

Folketinget vedtog i juni 2012 den såkaldte budgetlov. Loven indeholder bl.a. bestemmelser om flerårige udgiftslofter for de kommunale serviceudgifter med virkning fra 2014. Budgetloven tager udgangspunkt i, at underskuddet på den strukturelle saldo ikke må overstige 0,5 pct. fra 2014 og frem. Budgetloven omfatter ikke anlægsområdet.

Folketinget forventes i foråret 2013 at fastsætte det kommunale udgiftsloft for 2014. De kommunale budgetter for 2013 ligger 0,6 mia. kr. under det aftalte niveau for serviceudgifterne. Kommunernes regnskabsresultat for 2012 kendes endnu ikke, men forventes i lighed med 2011 at ligge betydeligt under budgettet. På den baggrund forventes det, at regeringen ved fastlæggelsen af udgiftsloftet vil tage udgangspunkt i budgettet for 2013 – eller muligvis et endnu lavere niveau – frem for aftaleniveauet. Nulvækst i serviceudgifterne er derfor også det mest realistiske scenarie i 2014. Det forventes, at KL i lighed med tidligere år vil fordele servicerammen mellem kommunerne.

På anlægsområdet gælder i 2013 et anlægsloft for kommunerne under ét, hvorfor Københavns Kommune i Budget 2013 har måttet udskyde en lang række anlægsprojekter. Regeringen og KL har dog pr. 16. januar 2013 aftalt, at loftet øges med 2 mia. kr. under forudsætning af, at kommunernes regnskab for service og anlæg under ét holder sig inden for budgetterne, så det samlede anlægsniveau i kommunerne udgør godt 18 mia. kr.

Et evt. anlægsloft i 2014 vil udgøre en udfordring for Københavns Kommune, da kommunens budgetterede anlægsniveau de senere år har ligget betydeligt over landsgennemsnittet. I 2013 er det budgetterede bruttoanlægsniveau i Københavns Kommune 3,7 mia. kr. (2014 p/l), mens det foreløbige niveau i budgetrammerne i IC2014 udgør 5,0 mia. kr. Det er dog endnu for tidligt at vurdere, om der bliver indført et lignende anlægsloft for 2014, selv om EU's krav til Danmarks samlede offentlige økonomi forventes lempet en anelse, jf. foregående kapitel.

1.3. Sanktionslovgivning

Til understøttelse af de aftalte økonomiske rammer for kommunerne kan regeringen iværksætte tre forskellige sanktionsmekanismer.

- 1) Budgetsanktion: Med vedtagelse af budgetloven er op til 3 mia. kr. af bloktilskuddet til kommunerne permanent gjort betinget af, at de samlede budgetterede serviceudgifter ikke overskrider det aftalte niveau. Sanktionerne er som udgangspunkt kollektive.
- 2) Regnskabssanktion: Såfremt kommunernes samlede serviceudgifter i regnskabet overskrider budgetterne, kan der foretages en nedsættelse af bloktilskuddet med op til 3 mia. kr. Sættelsen af nedsættelsen er 40 pct. kollektiv og 60 pct. individuel for de kommuner, der har overskredet budgettet. I 2013 var 1 mia. kr. ligeledes betinget af, at kommunernes budgetter overholdt den aftalte anlægsramme. Sanktionerne var kollektive. Det forventes, at en eventuel sanktionsmekanisme for 2014 indgår i forhandlingerne om årets økonomiaftale.

- 3) Skattesanktion: Desuden kan regeringen også tilbageholde en del af bloktilskuddet svarende til en eventuel samlet skatteforhøjelse for kommunerne under ét, evt. udover et aftalt niveau. Såfremt skattestoppet overskrides, vil den enkelte kommune, der hæver skatten i 2014 blive modregnet 75 pct. af overskridelsen i 2014, 50 pct. i 2015 og 2016 samt 25 pct. i 2017. Den resterende del bliver modregnet i det samlede bloktilskud og finansieres således af alle 98 kommuner.

1.4. Reformen af folkeskolen og på beskæftigelsesområdet

Folketinget forventes i foråret 2013 at vedtage en række større reformer, der kan få væsentlige økonomiske konsekvenser for København.

Folkeskolereform

Den 4. december 2012 fremlagde Regeringens sit udspil til en folkeskolereform. Reformen indeholder krav om et øget timeantal til folkeskoleeleverne med styrkelse af dansk, matematik, engelsk og de praktiske/musiske fag og indførelsen af aktivitetstimer. Finansieringen skal findes gennem nye arbejdstidsregler for folkeskolelærerne samt kompensation fra staten. Den endelige udformning af reformen forventes at foreligge i foråret 2013, hvor de nye overenskomster også forventes at være indgået, hvilket vil tegne et klarere billede af finansieringen.

Reformen forventes at træde i kraft fra skoleåret 2014/2015, og der skal frem mod budgetforhandlingerne for 2014 foreligge en økonomisk plan for implementeringen heraf.

Nyt refusionssystem

I februar 2013 forventes regeringen at fremsætte lovforslag vedrørende en omlægning af den statslige refusion for de kommunale forsørgelsesydelse med henblik på at begrænse længerevarende offentlig forsørgelse og fokusere på tilbagevenden til beskæftigelse.

Regeringen har ikke tilkendegivet, hvilken model der arbejdes på. I økonomiaftalen for 2013 fremgår det dog, at udgangspunktet vil være en model, hvor refusionen aftrappes, jo længere tid en borger har været på ydelse, frem for den nuværende model, hvor refusionen bl.a. varierer på tværs af ydelser og på baggrund af aktiveringsformen.

En ny refusionsmodel kan få store byrdemæssige konsekvenser på tværs af kommunerne og kan dermed også få væsentlige økonomiske konsekvenser for Københavns Kommune.

Kontanthjælpsreform

I marts 2013 forventes regeringen at fremsætte et lovforslag vedrørende en kontanthjælpsreform, som følger op på regeringsgrundlaget "Et Danmark, der står sammen" fra oktober 2011. Reformen forventes implementeret i januar 2014.

Indholdet af en kontanthjælpsreform kendes ikke på nuværende tidspunkt. Dog skal reformen bidrage til regeringens 2020-plan med op til 500 mio. kr. Det vurderes derfor, at reformen vil få økonomisk betydning for kommunerne vedrørende både aktiveringsindsatsdelen i jobcentrene og selve kontanthjælpsydelsen.

Økonomiforvaltningen vil i samarbejde med Beskæftigelses- og Integrationsforvaltningen belyse de økonomiske konsekvenser af begge reformer, når lovforslagene forligger.

1.5. Mulige ændringer i udligningssystemet

Pr. 1. januar 2013 er en række forholdsvis vidtgående ændringer af tilskuds- og udligningssystemet trådt i kraft. På baggrund af den politiske aftale herom samt ønsker fra KL har Finansieringsudvalget under Økonomi- og Indenrigsministeriet udarbejdet et kommissorium for en række analyser i 2013, der kan medføre yderligere ændringer i tilskuds- og udligningssystemet – dog først med virkning fra 2015.

Udlændingeområdet

Der skal foretages en analyse af de særlige kommunale udgifter til udlændingeområdet med henblik på at revidere den særskilte udlændingeduligningsordning eller indarbejde området i det generelle udligningssystem. Foreløbige tilkendegivelser fra udvalget indikerer, at en eventuel ændring af ordningen vil medføre et tab for Københavns Kommune.

Udvikling og nye arbejdspladser

Der igangsættes et arbejde, der skal undersøge finansieringssystemets mulige påvirkning af kommunernes incitament til at understøtte økonomisk udvikling lokalt og skabelse af nye arbejdspladser.

Stabilitet i tilskuds- og udligningsbeløb

Stabiliteten i Økonomi- og Indenrigsministeriets udmelding af kommunernes tilskuds- og udligningsbeløb skal ligeledes undersøges. Analysen kan bl.a. omfatte overvejelser om øget gennemsigthed, forøget aktualitet af de anvendte kriterier, eventuelle grænser for udsving mv.

Økonomiforvaltningen vil holde sig orienteret om udvalgets arbejde og løbende overveje, om Københavns Kommune evt. skal forelægge analyser mv. for Finansieringsudvalget – evt. i samarbejde med andre kommuner.

2. Københavns Kommunes økonomiske situation

De eksterne begivenheder påvirker kommunens økonomiske muligheder, men det økonomiske fundament er dog fortsat forholdsvis solidt, hvilket bl.a. skyldes de øgede skatteindtægter fra den høje befolkningsvækst.

2.1. Demografisk udvikling

Københavns Kommune oplever i disse år en høj befolkningsvækst og kan hver måned byde flere nye københavnere velkomne.

Hvor den faktiske befolkningstilvækst tidligere har overgået prognoserne, holdt sidste års prognose nogenlunde stik, og foreløbige opgørelser tyder på, prognosen for 2013 vil gøre det samme. Prognoserne har dermed stabiliseret sig med forventning om en fortsat høj befolkningsvækst.

Blandt de 0-16 årige forventes således en tilvækst på 1,7 procent fra 2013 til 2014 i København mod et fald på 0,8 procent på landsplan. Samlet set forventes en tilvækst i folketallet på 11.230 personer fra 2013 til 2014 og en stigning på 40.786 borgere frem mod 2017, jf. tabellen nedenfor.

Tabel. Vækst i folketal i Københavns Kommune

	2014	2015	2016	2017
0-16 årige	1.581	1.692	1.753	1.757
17-64 årige	8.899	8.185	7.143	7.043
65+ årige	750	549	735	699
I alt	11.230	10.426	9.631	9.499

Kilde: KS' befolkningsprognose marts 2012.

Frem mod 2025 forventes befolkningstallet fortsat at stige. Blandt de 80+årige forventes dog et fald frem til 2019, hvorefter der også forventes en stigning for denne aldersgruppe. Sammenholdt med stigningen blandt de 65-79-årige forventes prognosen at betyde, at der også kommer demografibetingede merudgifter på ældreområdet fra 2017 og frem.

2.2. Kommunens økonomiske situation

Den svage makroøkonomiske udvikling kan også mærkes i Københavns Kommune. Indtægterne fra selskabsskat har f.eks. i de seneste år været markant under niveauet fra årene inden finanskrisen. I årene op til krisen udgjorde indtægten som minimum 1,3 mia. kr. om året, mens der i 2013 forventes en indtægt på knap 1,0 mia. kr. I IC2014 budgetteres med en indtægt på 0,9 mia. kr.

I 2012 forventes antallet af bruttoledige i København på baggrund af udviklingen i årets første 11 måneder at udgøre omkring 23.000 fuldtidspersoner. Ledighedsprocenten på 8,3 pct. i Københavns Kommune er stadigvæk godt 2 procentpoint højere end på landsplan. Beskæftigelses- og Integrationsforvaltningen har på baggrund af Økonomisk Redegørelse december 2012 udarbejdet et skøn for antallet af fuldtidsledige i Københavns Kommune på omkring 25.500 i 2013, hvilket er omkring 1.000 helårspersoner over forudsætningerne for VB2013. Som nævnt i kapitel 1.1 forventes ledigheden igen at falde på landsplan i 2014, hvilket dermed også kan forventes i København.

Københavns Kommunens økonomiske udgangspunkt er fortsat forholdsvis solidt. København har en af landets højeste strukturelle driftsbalancer pr. indbygger, hvilket indebærer, at kommunen har økonomisk mulighed for ikke blot at afholde de løbende driftsudgifter, men samtidig håndtere både aktiver og passiver hensigtsmæssigt. Det drejer sig om fortsatte afdrag på gælden, investeringer i eksempelvis infrastruktur, klimatilpasninger, genopretninger af bygninger og veje, CO2-neutralitet i 2025 og investeringer, der kan medvirke til at reducere det demografiske udgiftspres.

Som nævnt har den kraftige befolkningsvækst i de seneste år forøget skatteindtægterne. De mange nye indbyggere øger imidlertid også udgiftspresset til bl.a. børnepasning og folkeskoleområdet samtidig med, at borgernes og virksomhedernes forventninger til den offentlige service stiger.

Sammenholdt med nulvæksten i kommunernes serviceudgifter nødvendiggør denne udvikling et fortsat fokus på effektiviseringer, hvor bestræbelserne på at øge produktiviteten er et centralt indsatsområde. Det demografiske udgiftspres, ønsker om bedre service, kvalitetsforbedringer og nye tiltag skal således håndteres gennem nytænkning og øget produktivitet frem for øgede omkostninger.

2.3. Produktivitet og enhedspriser

Borgerrepræsentationen besluttede med budget 2013 at fortsætte arbejdet med analyser af kommunens enhedspriser og produktivitet samt barrierer for de ansattes tid til kerneydelsen, herunder uhensigtsmæssige arbejdsgange, mangelfulde styringsredskaber og unødige administrative opgaver på det decentrale niveau.

Der er igangsat et arbejde i forvaltningerne, hvor enhedspriserne bliver opdateret og videreudviklet for at øge gennemsigtigheden i udgifts- og serviceniveauet overfor politikerne samt identificere områder, hvor der kan være potentialer for produktivitets- eller kvalitetsforbedringer. Fokus er især på potentialerne ved en mere hensigtsmæssig arbejdstidsplanlægning.

Udover enhedspriser på serviceområderne, har Økonomiforvaltningen i samarbejde med Kultur- og Fritidsforvaltningen og Teknik- og Miljøforvaltningen igangsat et samarbejde med henblik på at udarbejde nøgletal og benchmark på udvalgte anlægsprojekter.

Det øgede fokus på produktivitet kobles til ledelsesreformen, da fokus på faglighed og en prioritering af tillid er en forudsætning for at frigøre ressourcer og tid til øget kvalitet i de kommunale kerneydelser.

3. Tværgående budgetprocesser og eksekvering

Kapitlet fremhæver initiativerne for at sikre en hurtigere eksekvering af de besluttede drifts- og anlægsprojekter samt processen for udarbejdelsen af budgetnotater. Herudover redegøres for en række tværgående budgetprocesser, som udvalgene bl.a. skal være opmærksomme på i deres budgetbidrag.

3.1. Hurtigere eksekvering

Af hensyn til eksekveringen af både drifts- og anlægsprojekter skal det af budgetnotaterne til budget 2014 fortsat fremgå, om forslagene har været igennem den nødvendige sagsbehandling i forvaltningerne og evt. også udvalgsbehandling. For anlægsprojekterne er der herudover igangsat en række særskilte initiativer.

Anlægsprojekter

For at opnå en hurtigere eksekvering af anlægsprojekterne i Københavns Kommune arbejdes der i forbindelse med Budget 2014 videre med de tiltag, der blev besluttet i juniindstillingen til Budget 2013 (ØU 12. juni 2012), hvor det fremgår, at:

En forudsætning for at kunne øge implementeringshastigheden er, at de sager, som efter forvaltningernes og udvalgenes ønske skal indgå i budgetforhandlingerne, har været igennem den nødvendige sagsbehandling i forvaltningen og evt. udvalgsbehandling inden budgetforhandlingerne. Det omfatter også eventuelle høringer mv. Derved sikres det, at beslutningsgrundlaget er fyldestgørende i forhold til, at sagerne kan udmøntes med budgetvedtagelsen.

Sagerne skal derfor forud for budgetforhandlingerne være veldokumenterede og indeholde et fyldestgørende beslutningsgrundlag og have været gennem eventuelle udvalgsbehandlinger, høringer mv. forinden. Det skal fremgå af budgetnotatet, hvorvidt den nødvendige sagsbehandling og udvalgsbehandling mv. har fundet sted.

Herudover skal forvaltningerne og udvalgene tage stilling til anlægsprojekternes forventede ibrugtagningsdato. Dette skal yderligere sikre en retvisende periodisering og understøtter dermed data i sagen om anlægsoversigt og fast track, der foreligges Økonomiudvalget 4 gange årligt.

Endvidere skal det af budgetaftalen fremgå, for de anlægsprojekter, der anlægges af KEjd, hvornår anlægsbevillingen senest forventes overført fra bestillerforvaltning til udfører (KEjd). Dette er med henblik på at sikre en større mulighed for planlægning i KEjd, men også for at understøtte tiltagene fra juniindstillingen om et fyldestgørende beslutningsgrundlag hos bestillerforvaltningerne.

Tiltagene iværksættes ved, at budgetnotatskabelonen udvides, således det vil være nemt at udfylde både forventet ibrugtagningstidspunkt samt dato for, hvornår anlægsbevillingen senest skal være overgået til KEjd. Der vil blive fulgt op på de nye tiltag i forbindelse med sagerne om anlægsoversigt og fast track.

3.2. Proces for budgetnotater

De seneste år er der på forskellige niveauer i kommunen blevet udarbejdet et meget stort antal budgetnotater. Til budgetforhandlingerne for budget 2014 vil Økonomiforvaltningen i lighed med budget 2013 bestille de budgetnotater hos forvaltningerne, der forventes efterspurgt i forhandlingerne. Der fastsættes i budgetprocessen for 2013 ikke en tidsfrist for aflevering af budgetnotater, da der kan være behov for notater helt frem til den sidste fase i forhandlingerne.

Skabelonen for budgetnotater, der indeholder de nye tiltag på anlægsområdet, vil blive udsendt tidligt i 2013.

Der forventes endvidere afholdt 1-2 temamøder om budget 2014 inden sommerferien.

3.3. Bevillinger der udløber i 2014 og servicemåltal

En lang række tidsbegrænsede aktiviteter på i alt 157 mio. kr. på styringsområdet service ophører med udgangen af 2013 og videreføres ikke i 2014, jf. oversigt i bilag 3. Det vedrører primært initiativer i de seneste års budgetaftaler, men også senere besluttede politiske prioriteringer. Borgerrepræsentationen besluttede med vedtagelsen af budget 2013, at hvert udvalg senest et år før en midlertidig driftsbevilling udløber tager stilling til, om bevillingen skal indarbejdes i udvalgets faste ramme. Udvalgene skal derfor i forbindelse med udarbejdelsen af budgetbidrag 2014 tage stilling hertil.

I forbindelse med regnskabet ønsker udvalgene hvert år at overføre relativt store beløb til næste budgetår som følge af mindreforbrug – både på anlægsområdet og serviceudgiftsområdet. På serviceudgiftsområdet gælder, at der kun kan overføres midler til næste budgetår, hvis der frigives serviceudgiftsramme ved kompenserende besparelser andre steder i budgettet eller hvis kommunens samlede serviceudgiftsramme vokser, eksempelvis som følge af statslige initiativer.

Det bør derfor i lighed med tidligere år afsættes en servicemåltalspulje til at dække forventede overførsler fra budget 2013 til 2014. Det er målsætningen, at der årligt prioriteres 100 mio. kr. varigt til nye politiske prioriteringer. Resterende ledigt måltal placeres i en servicebufferpulje.

3.4. Afbureaukratisering af budgetprocessen

I forbindelse med budgetprocessen for budget 2013 blev der iværksat en række afbureaukratiseringstiltag af budgetprocessen som beskrevet i sidste års Indkaldelsescirkulære, herunder muligheder for hurtigt at finde tidligere budgetbeslutninger, standardisering af udvalgenes behandling af budgetforslag mv.

Økonomiforvaltningen vurderer hele tiden budgetprocessen med henblik på, at der løbende sker en afbureaukratisering til gavn for alle aktører i processen. I forbindelse med budget 2014 vil Økonomiforvaltningen overveje, om processen for afstemningen af KØR kan smidiggøres, herunder hvilket niveau budgettet skal afstemmes på.

3.5. Kvalitetssikring og afstemning

Økonomiforvaltningen har det seneste år haft fokus på kontroller og automatisering af budgetprocessen med inddragelse af Intern Revision, hvilket har ført til en række initiativer og handleplan for automatisering af budgetmodellen, som forventes afsluttet i februar 2013, hvorefter ØU vil blive forelagt status og Intern Revisions bemærkninger hertil.

Et nyt tiltag, der iværksættes med dette års Indkaldelsescirkulære er, at der fremover skal foretages en særlig kontrol og afstemning af de centrale puljer/aktiviteter under Økonomiudvalget, og at dette finder sted inden udarbejdelse af budgetforslaget og budgetvedtagelsen. Der er centrale puljer for i alt 431,9 mio. kr. i IC 2014. Nedenstående tre tabeller viser de centrale puljer fordelt på hhv. service, anlæg og overførsler mv.

Centrale puljer – Service

Mio. kr. – Løbende priser	2014	2015	2016	2017
Puljen til uforudsete udgifter - drift	67,8	67,8	67,8	67,8
Driftsmidler til endnu ikke færdiggjorte anlægsprojekter	9,8	15,2	15,5	15,7
Investeringspuljen - drift	10,0	10,0	10,0	10,0
Pulje med overskydende ATP-midler (2013)	5,6	5,7	5,8	5,9
Pulje til evt. skævdeling og overskydende ATP-midler (2014)	12,0	12,2	12,4	12,6
Udbetaling Danmark til bidrag udenfor baseline	6,5	5,7	5,8	5,9
Indtægter vedr. effektivisering sfa. ejendomsrokade	-2,3	-2,3	-2,4	-2,4
Service i alt	109,4	114,3	114,9	115,5

Centrale puljer - Anlæg

Mio. kr. – Løbende priser	2014	2015	2016	2017
Puljen til uforudsete udgifter	27,0	27,0	27,0	27,0
Pulje - etablering af ekstra daginstitutionsplader	16,2	2,7	0,0	0,0
Investeringspuljen - anlæg	40,0	40,0	40,0	40,0
Pulje til forsikringsordningen sfa. Sydhavnsskole	5,0	0	0	0
Pulje til vedr. flytningen af daginstitutionen ved Plejecentret Sølund	0	20,0	0	0
Service i alt	88,2	89,7	67,0	67,0

Centrale puljer – Overførsler mv.

Mio. kr. – Løbende priser	2014	2015	2016	2017
Pulje til neutralisering af indtægter fra budgetgarantien i overslagsårene	91,0	231,1	377,5	383,5
Pulje til at korrigere balance på beskæftigelsestilskuddet	81,9	83,2	84,5	85,9
Pulje til eventuelle merudgifter for forsikrede ledige	61,0	61,9	62,9	63,9
Pulje med overskydende ATP-midler (2013)	0,1	0,1	0,1	0,1
Pulje til overskydende ATP-midler samt pulje til skævdeling (2014)	0,3	0,3	0,3	0,3
Overførsler mv. i alt	234,3	376,3	525,1	533,5

3.6. Effektiviseringer i budget 2014

Borgerrepræsentationen besluttede med budget 2013 at fortsætte den flerårige effektiviseringsstrategi, som indebærer, at der skal udarbejdes effektiviseringer for 250 mio. kr. årligt i 2013 p/l, hvilket medfører, at der i 2014 skal udarbejdes effektiviseringer for i alt 254,5 mio. kr. De stigende profiler fra effektiviseringsstrategi 2013 er indarbejdet i udvalgenes rammer med Indkaldelsescirkulæret for budget 2013.

Forvaltningsspecifikke effektiviseringer for 203,6 mio. kr.

Udvalgene skal bidrage med effektiviseringer inden for eget område for i alt 203,6 mio. kr. i budget 2014. Udvalgene får hver især tildelt et måltal beregnet på baggrund af andelen af serviceudgifter i budget 2013, eksklusiv koncernenheder og en række tværgående puljer. For nærmere herom henvises til bilag 4.

Forvaltningernes måltal korrigeres for stigende profiler i tidligere års effektiviseringsstrategier, tidligere års energirenoveringer, Moderniseringsaftalen samt Administrationsplanen. Til Effektiviseringsstrategi 2014 fratrækkes stigende profiler på i alt 51,9 mio. kr. Herudover korrigeres måltallet med 25 mio. kr. på baggrund af forvaltningernes reducerede bidrag til barselsfonden.

Samlet set skal forvaltningerne således levere effektiviseringer for 126,7 mio. kr. til budget 2014.

Tidligere er effektiviseringer i forbindelse med energirenoveringsprojekter afsat i foregående års budget blevet fratrukket forvaltningernes måltal i det efterfølgende budgetår. For budget 2014 skal forvaltningerne selv indmelde evt. effektiviseringer på baggrund af nye energirenoveringer som en del af deres forvaltningsspecifikke effektiviseringsbidrag, såfremt de ønsker det. Energirenoveringerne er således ikke indarbejdet i udvalgenes rammer i Indkaldelsescirkulæret for budget 2014.

Den endelige fordeling af måltal fremgår af nedenstående tabel samt i bilag 4.

Tabel. Fordeling af endeligt måltal til B2014, inklusiv stigende profiler, 2014 p/l

Udvalg	Fordeling af måltal på 203,6 mio. kr.	Stigende profiler (ikke disponerede)	Nedjusteringen af barselsfonden i 2014	Endeligt måltal for udvalget, 1000 kr.
Borgerrådgivningen	-82	0	-9	-73
Revisionsudvalget	-166	0	-14	-152
Økonomiudvalget - Rådhusdelen	-7.441	-1.116	-1.597	-4.728
Kultur- og Fritidsudvalget	-10.165	-6.974	-1.084	-2.107
Børne- og Ungdomsudvalget	-85.306	-4.280	-10.191	-70.835
Sundheds- og Omsorgsudvalget	-39.588	-15.964	-4.856	-18.767
Socialudvalget	-46.462	-22.443	-4.469	-19.550
Teknik- og Miljøudvalget	-7.470	-875	-1.405	-5.189
Beskæftigelses- og Integrationsudvalget	-6.921	-210	-1.375	-5.336
I alt	-203.600	-51.862	-25.000	-126.738

Tværgående effektiviseringer for 50,9 mio. kr.

Forvaltningerne skal i samarbejde udarbejde tværgående effektiviseringsforslag for 50,9 mio. kr. i budget 2014. Arbejdet koordineres i styregruppen for effektiviseringsstrategi 2014, hvor alle forvaltninger er repræsenteret. De tværgående effektiviseringer skal som minimum omfatte to forvaltninger eller koncernenheder og alle forvaltninger og koncernenheder kan indgå i effektiviseringerne. Den præcise fordelingsnøgle afhænger af det enkelte forslag.

På samme måde som ved de forvaltningsspecifikke effektiviseringer gælder det, at stigende profiler fra tidligere års tværgående effektiviseringer besluttet i budget 2011-2013 fratrækkes det endelige måltal. De stigende profiler fra tidligere år udgør 26,4 mio. kr., hvorfor der for budget 2014 udestår effektiviseringer for minimum 24,5 mio. kr. (2014 p/l).

Måltal til koncernenhederne

Koncernenhederne indgår ikke i de forvaltningsspecifikke effektiviseringsmåltal, men tildeles i stedet særskilte måltal, der skal indgå i den tværgående del af effektiviseringsstrategien.

Koncernservice tildeles et måltal for nye effektiviseringer på 8 mio. kr. til den tværgående del af effektiviseringsstrategien i 2014. Ud af de 8 mio. kr. skal 2 mio. kr. findes ved interne effektiviseringer. Måltallet på 8 mio. kr. betyder, at Koncernservice i 2014, inkl. stigende profiler fra 2013, bidrager med effektiviseringer for i alt 12,5 mio. kr. i regi af effektiviseringsstrategien, hvoraf en større del udmøntes på forvaltningernes bevillingsområder. Hertil kommer effektiviseringer som følge af Samling af Administrative Opgaver.

Københavns Borgerservice tildeles tilsvarende et måltal for nye effektiviseringer på 8 mio. kr. til den tværgående del af effektiviseringsstrategien i 2014, hvoraf 2 mio. kr. skal findes ved interne effektiviseringer. Måltallet på 8 mio. kr. betyder, at Københavns Borgerservice i 2014, inkl. stigende profiler fra 2013, bidrager med effektiviseringer for i alt 22,3 mio. kr., hvoraf en større del udmøntes på forvaltningernes bevillingsområder.

Københavns Ejendomme tildeles et måltal til budget 2014, der skal realiseres på baggrund af interne effektiviseringer. Måltallet beregnes på baggrund af Københavns Ejendomes driftsudgifter til intern administration og udgør i alt 0,7 mio. kr. For nærmere herom henvises til bilag 4.

Investeringer

For at understøtte de enkelte effektiviseringsforslag er der afsat en investeringspulje i budget 2014 på 40 mio. kr. i anlæg og 10 mio. i drift. Alle effektiviseringsforslag kan søge puljen om initialinvesteringer, såfremt tilbagebetalingstiden af den samlede effektivisering er maksimalt 6 år. Ansøgning om initialinvesteringer skal fremsendes til Økonomiforvaltningen inden 3. april 2013.

Økonomiudvalgets ramme er tilpasset således, at der er afsat 10 mio. kr. i drift og 40 mio. kr. i anlæg fra 2014 og frem.

Videre proces og tidsplan for Effektiviseringsstrategi 2014

Forvaltningerne skal med budgetbidraget den 6. maj 2013 fremsende udvalgsbehandlede forvaltningsspecifikke effektiviseringsforslag svarende til deres andel af måltallet jf. ovenstående tabel. Effektiviseringsstyregruppen er ansvarlig for, at der bliver udarbejdet tværgående effektiviseringsforslag med et samlet potentiale på minimum 24,5 mio. kr., der kan indgå i juniindstillingen.

Samtlige effektiviseringsforslag skal udarbejdes i en specifik skabelon, som findes på hjemmesiden for Effektiviseringsstrategi 2014.

I forbindelse med juniindstillingen, der behandles på Økonomiudvalget den 11. juni 2013, fremlægges samtlige effektiviseringsforslag. Herefter indgår effektiviseringsforslagene i budgetforhandlingerne i september 2013.

Københavns Brandvæsens overskudsmål

Med Borgerrepræsentationens godkendelse af indstillingen 'Københavns Brandvæsens konkurrenceevne ved udbud - selvforvaltning og forretningsenheder' (BR 10.12.2009) blev selvforvaltningsaftalen imellem Økonomiforvaltningen og Københavns Brandvæsen fornyet. Af aftalen fremgår det, at Københavns Brandvæsen fra budget 2011 skal fastlægge et 'overskudsmål'. Københavns Brandvæsen vil både kunne opfylde overskudsålet ved at sænke omkostningsniveauet (effektiviseringer) eller ved at øge indtjeningen.

Der fastlægges derfor med indkaldescirkulæret et overskudsmål på 1.350 t. kr. (2014 p/l), der er beregnet som 5 pct. af lønsummen i 2010 fremskrevet til 2014 p/l. En evt. korrektion af overskudsålet vil blive adresseret i juniindstillingen. Overskudsålet er beregnet på grundlag af niveauet for målet i Vedtaget Budget 2011.

Med budget 2013 blev der besluttet to effektiviseringsforslag for Københavns Brandvæsen. Det drejer sig dels om 'digitalisering af forebyggende og borgerrettede ydelser i Københavns Brandvæsen' med 1.200 t.kr. i 2013 stigende til 1.600 t.kr. fra 2014 og frem, dels om 'samlokalisering af vagtcentralerne i SUF, SOF og Københavns Brandvæsen', som bidrager med 1.200 t.kr. i 2014, 2.000 t.kr. i 2015 og 2.800 t.kr. i 2016 og frem. Det medfører, at Københavns Brandvæsen allerede til 2014 har bidraget med effektiviseringer svarende til det opstillede overskudsmål, og derfor ikke indregnes med yderligere krav til 2014.

I tillæg til dette vil der komme tværgående effektiviseringer til budget 2014, der anvises på baggrund af konkrete initiativer, som vil inkludere Københavns Brandvæsen, hvor det er relevant.

3.7. Moderniseringsaftalen

Som led i Økonomiforhandlingerne for 2013 har Regeringen og KL indgået en moderniseringsaftale gældende for 2013 og 2014. Moderniseringsaftalen afløser den tidligere Gensidighedsaftale som KL indgik med den tidligere regering i 2009. Moderniseringsaftalen viderefører principperne fra den tidligere

Gensidighedsaftale, hvor staten via afbureaukratisering frigør ressourcer, der kan anvendes til mere borgernær service.

Potentialet for Moderniseringsaftalen i 2014 kendes endnu ikke, men forventes at blive aftalt i forbindelse med Økonomiaftalen mellem KL og Regeringen i juni 2013. Effektiviseringspotentialet i Københavns Kommune som følge af Moderniseringsaftalen blev for 2013 vurderet til at udgøre 40,3 mio. kr. Reelt var det dog kun muligt for Københavns Kommune at realisere effektiviseringer for 4,4 mio. kr. i 2013 stigende til 18,5 mio. kr. i 2014 som følge af Moderniseringsaftalen. De stigende profiler fra Moderniseringsaftalen i 2013 er indarbejdet i udvalgenes rammer i forbindelse med Indkaldelsescirkulæret for budget 2014 og fratrækkes forvaltningernes forvaltningsspecifikke effektiviseringsmåltal i effektiviseringsstrategi 2014.

3.8. Udviklingsplaner for udsatte byområder

Med henblik på forhandlingerne om Budget 2014 skal der arbejdes videre med Udviklingsplanerne for Udsatte byområder. Udviklingsplanerne skal sikre implementering af ”Politik for Udsatte Byområder” og dennes målsætning om, at de udsatte byområder skal løftes til københavnniveau og derigennem øge livskvaliteten og chanceligheden for de særligt udsatte københavnere.

Da der til forhandlingerne om Budget 2013 blev udarbejdet udviklingsplaner for byområderne Nørrebro, Bispebjerg/Nordvest, samt Tingbjerg/Husum, skal der til forhandlingerne om Budget 2014 udarbejdes planer for Valby/Vigerslev, Vesterbro/Kongens Enghave og Amager/Sundby. Dette års planer vil foruden en fysisk og en socioøkonomisk kortlægning af byområdernes særlige udfordringer blive underbygget af en kortlægning af ressourcer og mulige effektmål for eksisterende indsatser i de udsatte byområder.

Planerne skal sikre stærke partnerskaber med alle involverede parter, positiv særbehandling og fokus på kernetrift og samarbejde på tværs af 7 forvaltninger både på centralt og decentralt niveau.

3.9. Bydelsplaner

”Borgerrepræsentationen godkendte den 9. februar 2012 det nye koncept for bydelsplaner i København. Det blev besluttet, at der skulle udarbejdes bydelsplaner for samtlige lokaludvalg, således, at der er udarbejdet 12 bydeplaner, som dækker de 10 bydele for en fireårig periode, B14–B17. Det er et centralt element i det nye koncept, at bydelsplanerne indeholder konkrete projektforslag, som understøtter den overordnede planlægning

Konceptet for bydelsplaner indeholder en høringsperiode, hvor de politiske udvalg skal høres. Bydelsplanerne indeholder 175 projektforslag, som kan fungere som indspil til de næste fire års budgetforhandlinger. Økonomiudvalget besluttede den 15. januar at bede fagudvalgene om en stillingtagen til hvilke projektforslag, som kan realiseres inden for de eksisterende rammer og hvilke forslag, udvalget vil søge fremmet i de kommende budgetforhandlinger til B14. Høringsperioden løber fra 16. januar til 15. april 2013.

3.10. DUT-processen

DUT-kompensation

Det udvidede Totalbalanceprincip (DUT) indebærer, at staten kompenserer kommunerne for kommunale udgiftsændringer som følge af blandt andet ny og ændret lovgivning samt opgaveflytninger mellem staten, regionerne og kommunerne. Princippet indebærer, at en lovændring altid skal ledsages af en vurdering af de økonomiske konsekvenser for kommunerne. Såfremt konsekvenserne er forskellige fra 0, sikrer princippet, at kommunerne under ét kan tilbyde et serviceniveau tilsvarende det, som var, før ændringen indtrådte.

Processen for DUT opdeles i tre faser. Første fase er fra november 2012 til maj 2013 og indebærer forhandlinger mellem Kommunernes Landsforening (KL) og staten om de økonomiske konsekvenser af en lovændring mv. Københavns Kommune orienteres løbende om processen, og Økonomiforvaltningen orienterer forvaltningerne herom. Med udgangspunkt i Lov- og Cirkulæreprogrammet og de løbende orienteringer er det forvaltningernes ansvar at vurdere om, der er sager, som har særlig relevans for Københavns Kommune og melde dette til Økonomiforvaltningen.

Den anden del af processen er fra juni til juli 2013, hvor sagerne vedr. DUT afsluttes i forbindelse med økonomiaftalen for kommunerne. Den samlede kompensation fra DUT udmeldes til kommunerne og fordeles via bloktilskuddet. I løbet af juni 2013 udsender Økonomiforvaltningen materiale til forvaltningerne til brug for fordelingen af kompensationen fra DUT mellem forvaltningerne i Københavns Kommune. Følgende materiale udsendes:

- DUT-skabeloner
- Bloktilskudsaktstykket (fra Finansudvalget)
- Budgetvejledningsbeskrivelse G.3.2
- Københavns Kommunes DUT-nøgle.

DUT-sagerne opdeles i større sager, som påvirker kommunens økonomi med mere end 2 mio. kr. og mindre sager, som påvirker kommunens økonomi med mindre end 2 mio. kr. Ved mindre sager videreføres kompensationen, som fastsat i aftalen mellem KL og staten, direkte til den forvaltning, som er ansvarlig for at afholde den berørte aktivitet. Ved større sager beskrives sagen konkret, herunder opstilles konkrete beregninger af de faktiske udgifts- og indtægtsmæssige virkninger for Københavns Kommune.

Forvaltningerne er ansvarlige for at melde ind på de sager, som vedrører den respektive forvaltning. Ved sager, hvor flere forvaltninger er berørt, er det forvaltningernes ansvar indbyrdes at drøfte fordelingen af kompensationen. Kan der ikke opnås enighed, fastlægger Økonomiforvaltningen fordelingsnøglen mellem forvaltningerne.

I den tredje fase indsender forvaltningerne de udfyldte skabeloner til Økonomiforvaltningen senest den 29. juli 2013. Økonomiforvaltningen vil i samarbejde med forvaltningen afklare eventuelle uklarheder og problemer vedrørende sagerne, herunder placering på styrings- og bevillingsområder samt funktioner. Herefter afsættes en DUT-pulje ud fra sagerne placering på service

eller overførsler mv. Dette sker i forbindelse med budgetforslaget ultimo august 2013.

Sager med påvirkning i 2013 vil indgå i 2. sag om bevillingsmæssige ændringer, som behandles af Økonomiudvalget den 20. august 2013. Økonomiforvaltningen vil forestå denne proces baseret på forvaltningernes indberetninger i uge 31. Fristen for endelig afklaring er den 5. august 2013. Sager med påvirkning i 2013 skal indarbejdes i forvaltningernes halvårsregnskab som forventede korrektioner.

Såfremt forvaltningerne ikke administrativt kan blive enige om DUT kompensationen, indarbejdes Økonomiforvaltningens forslag i budgetforslaget, hvorefter fagudvalgene kan rejse kompensationsspørgsmålet i budgetforhandlingerne. Såfremt der er afvigelser mellem de faktiske udgifter skønnet af fagforvaltningen og den samlede DUT kompensation på området, kan der således politisk tages stilling til, om forvaltningerne skal kompenseres for merudgifterne.

Såfremt kommunen i budgetoverslagsårene har flere udgifter til DUT på styringsområdet service end kompensationen fra staten, finansieres merudgifter af udvalgene. Merudgiften fordeles på udvalgene ud fra udvalgenes andel af de samlede serviceudgifter fratrukket fællesudgifter (f.eks. tjenestemandspensioner, barselsfonden). Dette sker i forbindelse med Indkaldelsescirkulæret.

Den endelige fordeling af DUT-sager mellem udvalgene på styrings- og bevillingsområder samt funktioner vil ske i forbindelse med 2. behandlingen af budgettet i oktober 2013.

Tabel. Tidsplan for DUT-processen for budget 2014

Aktivitet	Dato i 2013
Økonomiforvaltningen udsender referater fra DUT-koordinationsmøder til fagforvaltningerne	November 2012 – maj 2013
Skabeloner til indmeldelse af DUT-sager udsendes til fagforvaltningerne	Primo juni
Endeligt aktstykke inkl. beløb for sager, der har været i 3-part samt DUT-nøgle sendes til fagforvaltningerne	Medio juni
Fagforvaltningerne udfylder DUT-skabelon for alle DUT-sager på forvaltningens område med udgifter eller indtægter for kommunen, herunder bevilling, funktion mv.	Frist, 29. juli
Økonomiforvaltningen afklarer sagerne med forvaltningerne, så der kan afsættes en DUT-pulje i budgetforslag 2014	29. juli til 2. august
DUT-sager med effekt i 2013 behandles af ØU sammen med sag om bevillingsmæssige ændringer	Frist, 20. august
Evt. politisk behandling af uafklarede sager i forbindelse med budgetforhandlingerne	September
DUT-sager fordeles på udvalg på de rigtige bevillinger, funktioner og	3. oktober

4. Udvalgenes budgetter i 2014

4.1. Budgetmodel

Kommunens budget udarbejdes på baggrund af en budgetmodel, hvor budgettet adskilles i fire styringsområder. Budgetmodellen blev vedtaget af Borgerrepræsentationen i august 2012.

De fire styringsområder er:

- Service
- Anlæg
- Overførsler mv.
- Finansposter.

Service

Service indeholder udgifter og indtægter, der er omfattet af sanktioner under serviceudgiftsloftet. KL fastsætter sammen med regeringen en definition af kommunernes serviceudgifter, som er vedlagt i bilag 2.

Service omfatter bl.a. kultur- og idrætstilbud, miljøopgaver, vejvæsen og administration. Det demografiregulerede serviceområde omfatter driftsudgifter og -indtægter inden på de områder, hvor den demografiske udvikling har betydning for efterspørgslen, f.eks. dagpasning, folkeskole, specialundervisning, hjemmehjælp og ældrepleje.

Udvalgenes udgifter på de demografiregulerede serviceområder bliver efterreguleret i forhold til ændringer i befolkningsudviklingen i selve budgetåret. Når den seneste befolkningsprognose ligger klar i foråret, foretages en demografiregulering af budgetrammerne, hvor udvalgenes rammer i budgetåret og det kommende budgetår reguleres på baggrund af de ændrede befolkningstal.

Anlæg

Kommunens anlægsbudget omfatter udgifter til kommunens bygninger og ejendomme, gårdanlæg og veje, samt nybyggeri, større renoveringsopgaver og anlægshandlingsplaner mv.

Overførsler mv.

Overførselsområdet omfatter de vanskeligt styrbare og ofte konjunkturpåvirkede forsørgelsesydelse som kontanthjælp, arbejdsløshedsdagpenge, førtidspension og boligstøtte samt den beskæftigelsesrettede indsats, herunder aktivering, som er delvis styrbar for kommunen.

Herudover indgår driftsmidler, der ikke er indeholdt i af KL's definition af serviceudgifter. Dette gælder for eksempel refusion fra ordningen med "særligt

dyre enkeltsager” og den kommunale medfinansiering af sundhedsvæsenet. Endelig indgår også kommunens udgifter til tjenestemænd på forsyningsområdet.

Finansposter

Finansposterne vedrører kommunens hovedkonto 7 og 8, som henholdsvis dækker over skatter, tilskud og udligning mv. samt balanceforskydninger. Indtægter fra skatter, tilskud og udligning mv. reguleres ikke af Indkaldelsescirkulæret. Balanceforskydningerne er f.eks. langsigtede tilgodehavender og langsigtet gæld, kortfristede tilgodehavender og gæld samt likvide aktiver. Balanceforskydningerne indgår ikke i de udmeldte budgettrammer og skal budgetteres efter nogle særskilte principper. Principperne for budgetlægning af balanceforskydningerne fremgår af kapitel 8.

4.2. Kommunens budgettramme i 2014

I 2014 er Københavns Kommunes samlede nettobudget på 38,6 mia. kr. i Indkaldelsescirkulæret, jf. nedenstående tabel.

Tabel: Budgettramme for 2014 i IC2014

Styringsområde	1.000 kr. (2014 p/l)
Serviceudgifter	23.527.842
Anlægsudgifter	4.544.233
Overførsler mv.	10.435.958
I alt	38.508.032

4.3. Budgetteringsmetodik

Beregningen af udvalgenes foreløbige budgettrammer for 2014 kan illustreres på følgende måde:

Vedtaget Budget 2013
+ Effekt af tidligere budgetvedtagelser
+ Tillægsbevillinger/BR-beslutninger siden VB2013
+ Pris- og lønfremskrivning/satsregulering
+ Demografireguleringer
+ DUT-reguleringer
= Budgetforslag 2014

4.4. Pris- og lønfremskrivning af budgettet

KL og staten opgør kommunens serviceudgifter ud fra en sammenvejet pris- og lønfremskrivning baseret på fordelingen af pris- og løn i det samlede budget i hele den kommunale sektor. Det vil sige, at opgørelsen af p/l-procenterne ikke sker på basis af serviceudgiften alene.

Københavns Kommune fremskriver basisbudgettet på baggrund af fordelingen af priser og løn på serviceudgifterne i kommunen opgjort i Vedtaget Budget 2013. Derfor kan opgørelsen af serviceudgifterne i København være forskelligt fra det niveau, som staten og KL opgør udgifterne til. Dette har været tilfældet tidligere,

hvor udvalgenes rammer er blevet nedjusteret for at ramme niveauet som KL og staten opgør.

De nuværende skøn for pris- og lønfremskrivning giver en positiv manko mellem KL's fremskrivning og Københavns Kommunes fremskrivning på 5,8 mio. kr., som tilfalder råderummet.

4.5. Udmelding af serviceudgiftsramme

I lighed med tidligere år er der opstillet et måltal for det enkelte udvalgs serviceudgifter. Definitionen på kommunens serviceudgifter er i overensstemmelse med statens definition.

Udvalgene skal i budgetforslaget holde sig inden for dette måltal, der er opgjort som serviceudgifterne i Vedtaget Budget 2013, p/l-fremskrevet til 2014-niveau og justeret i forhold til de budgetkorrektioner, som Borgerrepræsentationen har godkendt efter budgetvedtagelsen.

Udvalgenes måltal for serviceudgifter fremgår af nedenstående tabel.

Tabel: Måltal for serviceudgifter

Serviceudgifter, 1.000 kr., 2014 p/l	IC 2014
Revisionen	18.286
Borgerrådgiveren	8.987
Beredskabskommissionen	244.666
Økonomiudvalget	2.636.518
Kultur- og Fritidsudvalget	139.709
Børne- og Ungdomsudvalget	9.549.296
Sundheds- og Omsorgsudvalget	4.319.077
Socialudvalget	5.064.843
Teknik- og Miljøudvalget	824.193
Beskæftigelses- og integrationsudvalget	722.266
I alt	23.527.842

For at sikre en endelig klarhed over udviklingen i serviceudgifterne er det nødvendigt, at forvaltningerne indberetter budgetforslaget i KØR samtidig med, at de fremsender budgetbidrag til Økonomiforvaltningen.

Forvaltningerne skal opdatere denne indberetning i juni, så alle ændringer som følge af kommuneaftalen mv. er lagt ind, når budgetforhandlingerne starter, jf. afsnittet om budgetprocessen.

4.6. Udmelding af måltal til overførsler

Udgifter til overførsler fastsættes på baggrund af skøn fra de enkelte forvaltninger. Det gælder endvidere, at evt. mer-/mindreforbrug henholdsvis afholdes af eller tilfalder kommunekassen.

For at skabe bedre overensstemmelse mellem budget og regnskab er der indført måltal for overførslerne. Måltallene er i IC2014 baseret på overførselsudgifterne i vedtaget budget 2013, korrigeret for kendte ændringer siden budgetvedtagelsen og fremskrevet til 2014-niveau med satsreguleringsprocenten.

Eventuelle afvigelser fra måltallene skal drøftes med og godkendes af Økonomiforvaltningen frem mod afleveringen af budgetforslaget. I forbindelse med budgetforslaget skal forvaltningerne derfor fremsende en redegørelse til Økonomiforvaltningen, såfremt de vurderer, at deres overførsler afviger fra det fastsatte måltal. Se kapitel 5.10 for særskilt proces for Beskæftigelses- og Integrationsudvalgets overførsler. Udvalgenes måltal for overførsler fremgår af kapitel 4.7.

Når den nye satsreguleringsprocent er kendt (i juli/august), vil Økonomiforvaltningen indarbejde effekten af den ændrede satsreguleringsprocent direkte i budgetrammerne. Økonomiforvaltningen vil dog fortsat bede forvaltningerne om at beregne deres udgifter på området og foretage ændringer til det udmeldte niveau, hvis forvaltningen kan redegøre for dette, jf. reglerne for budgettering af overførsler. Ændringer kan bl.a. skyldes brug af tilpasningsprocenten på enkelte funktioner i stedet for satsreguleringsprocenten.

4.7. Udvalgenes budgetrammer på de tre styringsområder

Nedenfor fremgår budgetrammerne for udvalgene på de tre styringsområder:

- Service
- Anlæg
- Overførsler mv.

Tabel. Budgetrammer for udvalgenes serviceudgifter i 2014

Serviceudgifter, 1.000 kr.	Vedtaget budget 2013	Korrektio ner	P/L	IC2014
Revisionen	18.013	-45	318	18.286
Borgerrådgiver	8.886	-57	158	8.987
Beredskabskommissionen	248.977	-8.508	4.198	244.666
Økonomiudvalget	2.479.010	135.495	22.012	2.636.518
Kultur- og Fritidsudvalget	200.567	-63.547	2.690	139.709
Børne- og Ungdomsudvalget	9.270.940	110.670	167.686	9.549.296
Sundheds- og Omsorgsudvalget	4.319.377	-76.181	75.881	4.319.077
Socialudvalget	5.057.657	-81.194	88.380	5.064.843
Teknik- og Miljøudvalget	816.050	-4.415	12.557	824.193
Beskæftigelses- og Integrationsudvalget	755.490	-45.883	12.659	722.266
I alt	23.174.967	-33.664	386.539	23.527.842

Tabel. Budgetrammer for udvalgenes anlæg i 2014

Anlæg, 1.000 kr.	Vedttaget budget 2013	Korrektion er	P/L	IC 2014
Revisionen	0	0	0	0
Borgerrådgiveren	0	0	0	0
Beredskabskommissionen	0	0	0	0
Økonomiudvalget	350.640	-301.968	-873	47.800
Kultur- og Fritidsudvalget	1.100.483	-5.201	17.525	1.112.806
Børne- og Ungdomsudvalget	505.429	670.973	18.822	1.195.224
Sundheds- og Omsorgsudvalget	28.785	133.929	2.603	165.318
Socialudvalget	66.351	184.932	4.021	255.303
Teknik- og Miljøudvalget	1.044.062	697.994	25.210	1.767.266
Beskæftigelses- og Integrationsudvalget	4.020	-3.512	8	516
I alt	3.099.770	1.377.147	67.316	4.544.233

Tabel. Måltal for udvalgenes overførsler mv. i 2014

Overførsler mv., 1.000 kr.	Vedttaget budget 2013	Korrektione r	P/L	IC 2014
Revisionen	0	0	0	0
Borgerrådgiver	0	0	0	0
Beredskabskommissionen	0	0	0	0
Økonomiudvalget	706.858	220.769	11.643	939.270
Kultur- og Fritidsudvalget	18.838	0	301	19.139
Børne- og Ungdomsudvalget	12.269	-596	187	11.860
Sundheds- og Omsorgsudvalget	1.767.276	20.226	795	1.788.297
Socialudvalget	1.479.332	6.107	21.542	1.506.980
Teknik- og Miljøudvalget	2.812	1.792	0	4.604
Beskæftigelses- og Integrationsudvalget	6.127.247	-58.539	97.099	6.165.807
I alt	10.114.632	189.759	131.567	10.435.958

5. Særlige fokusområder

Kapitlet redegør for en række særlige budgetteringsforudsætninger eller nye tiltag på specifikke udgiftsområder i forvaltningerne.

5.1. Ny model for det budgetterede indtægtsniveau på betalingsparkeringsområdet

Med vedtagelsen af Budget 2013 blev det besluttet, at Økonomiforvaltningen i samarbejde med Teknik- og Miljøforvaltningen skal udarbejde en ny model for det budgetterede indtægtsniveau på betalingsparkeringsområdet. Formålet er at håndtere problemstillingen relateret til, at betalingsparkeringsstaksterne ikke afspejler den kommunale p/l-fremskrivning af det budgetterede indtægtsniveau.

Baggrunden for problemstillingen er, at indtægtsbudgettet for betalingsparkering (som besluttet af Borgerrepræsentationen 15.06.2005) fremskrives efter den kommunale p/l-sats, mens de faktiske takster reguleres til nærmeste hele krone. Denne regulering sker af hensyn til det lovpligtige krav vedr. kontant betaling. Dermed kan der i det enkelte år være en difference mellem det budgetterede indtægtskrav og de faktiske indtægter.

Økonomiforvaltningen og Teknik- og Miljøforvaltningen er enige om en ny model for at håndtere dette. I den nye model bliver indtægtskravet for betalingsparkering reguleret således, at det afspejler betalingsparkeringstaksternes faktiske udvikling. Konkret indebærer det, at indtægtskravet i 2014 nedskrives med 6,1 mio. kr. (2013 p/l), med konsekvens for Teknik- og Miljøforvaltningens servicemåltal. Dermed fremskrives indtægtskravet med mindre end den kommunale p/l. I 2015 vil de faktiske betalingsparkeringstakster stige med mere end den kommunale p/l-fremskrivning, hvorfor indtægtskravet opskrives tilsvarende. Den nye model har følgende økonomiske konsekvenser for servicerammen (se tabel):

1.000 kr. (2013 p/l)	2014	2015	2016	2017
Konsekvens for TMU's service ramme/regulering over kassen	6.067	-3.126	5.221	-8.234

Modellen genberegnes i juni måned, når den endelige p/l for 2014 kendes. Eventuelle korrektioner til ovenstående beløb vil derfor blive indarbejdet i augustindstillingen for budget 2014. Taksterne på p-området stiger dermed mindre i 2014 end den kommunale p/l, mens det modsatte forventes at være tilfældet i 2015.

Den nye model for det budgetterede indtægtsniveau på betalingsparkeringsområdet er udgiftsneutral grundet "Lov om nedsættelse af statstilskuddet ved forhøjelse af kommende parkeringsindtægter", idet en mindre indtægt medfører mindre modregning til staten. Reguleringen finansieres gennem de midler der er reserveret i kassen til nedsættelsen af statstilskuddet.

5.2. Supplerende budgetmodel på handicapområdet

Af budgetaftalen for 2013 fremgår, at Økonomiforvaltningen og Socialforvaltningen skal fortsætte arbejdet fra budgetaftale 2012 med at kvalificere den supplerende budgetmodel på handicapområdet frem mod budgetforhandlingerne for 2014. Formålet med modellen er at kvalificere budgetbehovet på baggrund af udviklingen i borgernes funktionsevne.

I udregningen af budgetbehovet til budgetforhandlingerne for 2013 var det ikke muligt at udarbejde to sammenlignelige udredninger for hele populationen af borgere med handicap i botilbud og aktivitetstilbud. Udregningen tog derfor udgangspunkt i en oversættelse mellem to udredningsmetoder til trods for, at de vanskeligt kan sammenlignes. Frem mod budgetforhandlingerne for 2014 arbejdes der videre med at etablere en baseline for budgetmodellen, som kan danne grundlag for udregningen af budgetbehovet.

Økonomiforvaltningen og Socialforvaltningen udarbejder hertil et baggrundsnotat, der redegør for budget og forbrug på området samt opridser de indsatser i

Socialforvaltningens strategi, som i særlig grad har haft effekt. Den opdaterede model samt baggrundsnotat vedlægges som bilag til Socialudvalgets budgetbidrag for 2014 og vedlægges Juniindstillingen.

5.3. Udsatte børn og unge

I budgetaftalen for 2013 fremgår, at Socialforvaltningen og Økonomiforvaltningen frem mod budget 2014 skal arbejde videre med at analysere budgetbehovet på området for udsatte børn og unge.

Med henblik på budgetforhandlingerne for 2014 arbejder Økonomiforvaltningen og Socialforvaltningen derfor videre med de principper, der i budgetforhandlingerne for 2013 blev lagt til grund for Socialforvaltningens beregning af det demografibaserede budgetbehov på området. Der tages således udgangspunkt i en model, hvor området bliver reguleret ud fra en konkret vurdering af befolkningsudviklingen samt de afledte effekter af Socialforvaltningens strategi om forebyggelse og tidlig indsats frem for anbringelse. Økonomiforvaltningen og Socialforvaltningen udarbejder hertil et baggrundsnotat, der redegør for budget og forbrug på området samt opridser de indsatser i Socialforvaltningens strategi, som i særlig grad har haft effekt.

Et notat og baggrundsnotat herom samt indgår som bilag til Socialudvalgets budgetbidrag for 2014 og vedlægges Juniindstillingen.

5.4. Sindslidende

I budgetaftalen for 2013 blev parterne enige om, at Økonomiforvaltningen og Socialforvaltningen frem mod budget 2014 skal udarbejde en model for, hvorledes budgetbehovet på området for sindslidende for 2014 og frem kan indgå i budgetforhandlingerne.

Der tages udgangspunkt i en model, som den der i dag anvendes for udsatte børn og unge, hvor området reguleres ud fra en konkret vurdering af befolkningsudviklingen samt ændringer i indsats og strategi. Økonomiforvaltningen og Socialforvaltningen vil til brug for modellen udarbejde et baggrundsnotat, som beskriver budgetudviklingen samt evt. ændringer i strategi og tiltag på området.

Et notat og baggrundsnotat herom vil indgå som bilag til Socialforvaltningens budgetbidrag for 2014 og vedlægges Juniindstillingen.

5.5. 12 alternative plejehjemspladser på E-huset

I forbindelse med hjemløsestrategien har Københavns Kommune modtaget satspuljemidler til etablering af 12 alternative plejehjemspladser på E-huset. Satspuljemidlerne udløber med udgangen af 2013, hvorfor videreførelsen af driftsmidlerne i 2014 skal indgå som en del af budgetforhandlingerne for 2014. Socialforvaltningen vurderer, at driften af de 12 plejehjemspladser beløber sig til i alt 6 mio. kr.

Økonomiforvaltningen og Socialforvaltningen vil frem mod budgetforhandlingerne for 2014 udarbejde et budgetnotat vedr. videreførelse af driften af E-huset. Forvaltningerne vil derudover udarbejde et oplæg til, hvordan udgifterne til en

eventuel afvikling af E-huset i 2014 kan begrænses, såfremt der i budgetforhandlingerne ikke findes finansiering. Oplægget skal ligeledes undersøge mulighederne for at finde finansiering inden for eventuelt mindreforbrug i Socialforvaltningen.

5.6. Kommunal medfinansiering af sundhedsvæsenet

I budget 2014 beregnes de forventede udgifter til den aktivitetsbestemte medfinansiering af sundhedsvæsenet ud fra KL's skøn for Københavns Kommune, som angives i økonomiaftalen for 2014 mellem regeringen og KL. Skønnet baseres på det seneste års udgifter, som korrigeres for virkningen af det aftalte regionale aktivitetsniveau og DUT-sager på området. Når det aftalte niveau for aktivitetsbestemte sundhedsudgifter fremlægges i økonomiaftalen, vil Københavns Kommunes andel heraf blive indarbejdet i Sundheds- og Omsorgsudvalget og Socialudvalgets budgetrammer.

5.7. Økonomistyring af byfornyelsesområdet

Økonomiforvaltningen og Teknik- og Miljøforvaltningen er i gang med at undersøge mulighederne for en revideret model for økonomistyring af byfornyelsesområdet. Der foreligger endnu ikke et endeligt bud herpå, og forvaltningerne vil derfor i løbet foråret arbejde videre hermed, hvorefter en evt. ændring vil blive forelagt Økonomiudvalget som del af Juniindstillingen.

5.8. Refusion for særligt dyre enkeltsager

I Københavns Kommune hjemtages refusion for særligt dyre enkeltsager af Socialforvaltningen for henholdsvis Socialforvaltningen, Sundheds- og Omsorgsforvaltningen og Børne- og Ungdomsforvaltningen.

I budget 2013 blev budgettet fastlagt på baggrund af forvaltningernes forventning til antallet af personer, som vil udløse refusion, samt på forventede ændringer i servicen på områder, hvor der gives refusion. Dette princip videreføres med budget 2014.

I budget 2013 er der en finansieringsmanko i budgettet på 34,7 mio. kr. (2013 p/l) mellem forvaltningernes forventede hjemtagning af refusion og indtægtskravet for kommunen. Mankoen dækkes af kassen. Mankoen skyldes blandt andet en lovændring om reduktion af refusionsgrænserne på børneområdet, hvilken ikke forventes at øge Københavns Kommune refusionsindtægter med det niveau, som der lægges op til med DUT-kompensationen. Københavns Kommune og de andre 6-byer, der også forventer færre indtægter end DUT-kompensationen, har påpeget dette overfor Kommunernes Landsforening og afventer på nuværende tidspunkt udviklingen i hjemtagningen af refusion i 2013. Eventuelle ændringer af DUT-kompensationen i 2013 vil tilfalde kassen til at dække finansieringsmankoen i 2013.

Den samlede indtægtsramme for kommunerne i 2014 beslutes med Aftale om kommunernes økonomi, der forventes at foreligge i juni 2013. Herved kendes indtægtskravet for Københavns Kommune også. Økonomiforvaltningen og forvaltningerne drøfter ultimo juni 2013 forudsætningerne for forvaltningens forventninger til indtægtsniveauet i 2014. Den endelige fastsættelse, herunder politiske godkendelse, af indtægtsbudgettet for forvaltningerne sker med

Augustindstillingen for budget 2014. Se sidste tabel i dette afsnit for uddybning af proces.

Til fordeling af indtægtskravet for den enkelte forvaltning anvendes udgifterne fra seneste regnskab på områder, hvor der er mulighed for at hjemtage refusion for særligt dyre enkeltsager. Således blev fordelingen af kommunens indtægtskrav for budget 2013 baseret på regnskab 2011. Denne fordelingsnøgle danner også baggrund for nedenstående tabel.

Tabel. Foreløbigt niveau og fordeling af indtægtskrav vedr. særligt dyre enkeltsager (fremskrivning af 2013-niveauet)

<i>(mio. kr. 2014-p/l)</i>	Fordelingsnøgle	Budget 2013
Socialforvaltningen	96 %	169,80
Børne- og Ungdomsforvaltningen	1,1 %	1,87
Sundheds- og Omsorgsforvaltningen	2,9 %	5,19
I alt	100 %	176,86

Såfremt Socialforvaltningen, Børne- og Ungdomsforvaltningen og Sundheds- og Omsorgsforvaltningen bliver enige om en anden fordelingsnøgle på baggrund af regnskab 2012, kan denne reguleres med Juniindstillingen for budget 2014.

Budgettekniske reguleringer af indtægtsbudgettet i 2014

Den første regulering af indtægtsbudgettet for 2014 baseret på regnskab 2013 foretages i forbindelse med første sag om bevillingsmæssige ændringer, som forventes behandlet af Økonomiudvalget ultimo maj 2014. Såfremt Socialforvaltningen, Børne- og Ungdomsforvaltningen og Sundheds- og Omsorgsforvaltningen bliver enige om en anden fordelingsnøgle end den nuværende, kan denne reguleres med Juniindstillingen for budget 2015.

Derudover foretages en regulering af indtægtsbudgettet baseret på halvårsregnskab 2014 i forbindelse med tredje sag om bevillingsmæssige ændringer, som behandles af Økonomiudvalget ultimo november 2014.

Beslutningen med Augustindstillingen i 2012 om håndtering af mer- og mindreforbrug videreføres i 2014. Således gælder, at mindreindtægter i forhold til det fastlagte indtægtsniveau for særligt dyre enkeltsager i vedtaget budget i det pågældende år finansieres af evt. mindreforbrug på den berørte forvaltnings serviceramme. Dette sker efter modregning af særlige aftaler for midler, som ikke skal overføres samt modregning af decentral opsparring, lov- og kontraktlige forpligtigelser og eksterne midler. Kassen vil i tilfælde af, at den berørte forvaltning udviser balance eller merforbrug på servicerammen, dække mindreindtægterne. Endvidere gælder det, at eventuelle merindtægter i forhold til det fastsatte indtægtsniveau i vedtaget budget vil tilfalde kassen.

Indtægterne fra særligt dyre enkeltsager har fra og med 2012 været konteret på funktion 5.22.07, der i Københavns Kommune er placeret på styringsområdet Overførsler mv. Indtægterne medregnes ikke i definitionen af servicemåltal.

Tabel. Tidsplan for processen for SDE i 2013

Aktivitet	Dato i 2013
Midtvejsregulering af indtægtskravet pba. af regnskab 2012 – indarbejdes i 1. sag om bevillingsmæssige ændringer	Frist den 29. april
Ny fordelingsnøgle mellem forvaltningerne kan aftales – indarbejdes i juniindstillingen	17. maj
Samlet indtægtsramme for kommunerne i 2014 udmeldes med Aftale om kommunernes økonomi	Uge 23/24
Socialforvaltningen fremsender notat om niveauet for indtægter fra Særligt dyre enkeltsager i budget 2014	Uge 25
Dialog mellem forvaltningerne og ØKF om indtægtskrav i budget 2014	Uge 26
Endelig fastsættelse af niveau for indtægter fra SDE	28. juni
Indarbejdelse af indtægtskravet i budgetforslag 2014	Uge 32
Regulering af indtægtskravet i budget 2013 baseret på halvårsregnskabet – indarbejdes i 2. sag om bevillingsmæssige ændringer	Frist den 31. oktober

5.9. Intern rente

Den interne rente i Københavns Kommune anvendes primært til at udregne den årlige ydelse på interne lån. Den interne rente er hidtil blevet fastlagt på baggrund af Finansministeriets skøn over forrentningen af en 30-årig obligation i budgetlægningsåret, og er for 2012 såvel som 2013 fastsat til 5,0 pct. Den faktiske rente på den 30-årige realkreditobligation har dog vist sig at ligge på et markant lavere niveau.

På BR-mødet den 1/11-2012 blev det besluttet at anvende en rente på 3 pct. som effektiviseringskrav for projekter, der trækker på kommunens låneramme. Desuden anmodede Økonomiudvalget Økonomiforvaltningen om at komme med et oplæg til en generelt ny rentesats på kommunens interne rente. På den baggrund ændres opgørelsesmetodikken med IC 2014 og frem til, at den følger Økonomi- og Indenrigsministeriets skøn for den 10-årige statsobligation i budgetåret tillagt 1 pct.

Tillægget afspejler, at der i investeringsbeslutninger på baggrund af business-cases ligger en vis usikkerhed. I 2014 svarer dette til en intern rente på i alt 3,2 pct. (kilde: Økonomisk redegørelse december 2012). Rentesatsen gælder for nye interne lån, der bevilliges i 2013 samt for 2014. Den nye interne rente vil desuden være gældende for eventuelle lån, der bevilliges med overførselssagen for 2012 til 2013.

5.10. Budgettering af forsørgelsesydelse på beskæftigelsesområdet

Beskæftigelses- og Integrationsforvaltningen og Økonomiforvaltningen aftalte med Indkaldelsescirkulæret for budget 2013 en proces for budgetteringen af forsørgelsesydelse på bevillingen efterspørgselsstyrede overførsler i 2013. En tilsvarende proces gør sig gældende for budget 2014. Processen er beskrevet i

hovedtræk nedenfor (for yderligere detaljer henvises til Indkaldelsescirkulæret for budget 2013).

Beskæftigelses- og Integrationsforvaltningen skal udarbejde budgetbidraget primo maj 2013 på baggrund af Økonomi- og Indenrigsministeriets Økonomiske Redegørelse (ØR) fra december 2012.

Beskæftigelses- og Integrationsforvaltningen skal revurdere skønnet for forsørgelsesydelseerne på baggrund af ØR maj 2013 og økonomiaftalen mellem regeringen og KL. Det revurderede skøn skal være udarbejdet ultimo juni, så det kan indgå i Augustindstillingen for 2014. Det bemærkes, at BIF skal have indarbejdet effekten af eventuelle lovændringer fra DUT-sæsonen 2012-2013 og evt. stigende profiler fra tidligere lovændringer i det opdaterede bud på udgifter, som udarbejdes på baggrund af ØR maj og økonomiaftalen, og som indgår i augustindstillingen for budget 2014.

Effekten af lovændringer for serviceudgifterne og beskæftigelsesindsatsen (bevillingen Efterspørgselsstyret Indsats), skal fortsat afklares i august 2013 som de øvrige DUT-sager.

Økonomi- og Indenrigsministeriet udgiver medio/ultimo august en ny ØR, der pga. udgivelsestidspunktet ikke kan nå at blive indarbejdet i budgetforslaget. Beskæftigelses- og Integrationsforvaltningen skal senest inden for 3 arbejdsdage efter offentliggørelsen af ØR august udarbejde en beregning af eventuelle økonomiske konsekvenser og indsende den til Økonomiforvaltningen. Konsekvenserne af ØR august håndteres i det endelige budget i forbindelse med budgetforhandlingerne.

Beskæftigelses- og Integrationsforvaltningen skal forud for de fastsatte afleveringstidspunkter inddrage Økonomiforvaltningen i beregningerne af de nye skøn.

5.11. Lovændringer vedr. Beskæftigelses- og Integrationsudvalgets bevilling Efterspørgselsstyrede overførsler

I folketingsåret 2011-2012 blev der vedtaget en række større lovændringer med væsentlige økonomiske konsekvenser på beskæftigelsesområdet, herunder afskaffelse af prisloft på 6-ugers selvvalgt uddannelse, nedjustering af grundtilskud for integrationsudlændinge, afskaffelse af starthjælp mv.

De økonomiske konsekvenser for serviceudgifterne og beskæftigelsesindsatsen (bevillingen Efterspørgselsstyret Indsats) i 2013 og frem er indarbejdet i budgetrammerne i augustindstillingen for budget 2013, mens konsekvenserne for forsørgelsesydelseerne på bevillingen Efterspørgselsstyrede overførsler kun er indarbejdet med effekt i 2013.

Det fremgik af augustindstillingen for budget 2013, at effekterne af lovændringerne på bevillingen Efterspørgselsstyrede overførsler for overslagsårene 2014-2016 skulle indarbejdes i Indkaldelsescirkulæret for budget 2014. Jf. kapitel 5.10 ovenfor skal Beskæftigelses- og Integrationsforvaltningen imidlertid indarbejde effekten af

eventuelle lovændringer i budgetbidraget for Efterspørgselsstyrede overførsler. Der er således ikke behov for at indarbejde effekten af lovændringer fra DUT-sæsonen 2011-2012 og frem i overslagsårene på bevillingen Efterspørgselsstyrede overførsler i Indkaldescirkulæret.

Proceduren reducerer risikoen for, at effekten af lovændringer i overslagsårene ikke får en utilsigtet effekt på beregningen af det økonomiske råderum. Indholdet af afsnit 5.10 og 5.11 har ikke konsekvenser for den måde, hvorpå Beskæftigelses- og Integrationsforvaltningen skal udarbejde budgetbidraget.

5.12. Beskæftigelsestilskud, forsikrede ledige

På dagpengeområdet modtager kommunerne et særskilt beskæftigelsestilskud, der skal dække kommunernes udgifter til dagpenge og løntilskud. Københavns Kommune er for 2013 tildelt et foreløbigt beskæftigelsestilskud på 1.803 mio. kr. (2014 p/l), hvilket er 81 mio. kr. *lavere* end udgifterne på området i budgetforslaget på 1.884 mio. kr. Området har derfor en negativ effekt på det økonomiske råderum i 2012.

I vedtaget budget 2013 indgår derimod en ubalance på 205 mio. kr., fordi Økonomi- og Indenrigsministeriet efter budgetforslaget offentliggjorde en ny ledighedsprognose i august, der medførte stigende udgifter på 124 mio. kr. i forhold til budgetforslaget i Københavns Kommune. Beskæftigelsestilskuddet for 2013 bliver midtvejsreguleret i juli 2013 og efterreguleret i juli 2014 i henhold til den faktiske ledighedsudvikling. Det forventede finansieringsunderskud på 205 mio. kr. i vedtaget budget 2013 er således kun et foreløbigt resultat.

KL udmeldte i september 2012 en prognose for beskæftigelsestilskuddet for Københavns Kommune på 1.888 mio. kr. – svarende til 85 mio. kr. mere end tilskudsudmeldingen – på baggrund af ØR august. Denne indtægt er medregnet i korrigeret budget 2013 (BR 13. dec. 2012) og medfører en ny ubalance på 120 mio. kr.

Økonomiforvaltningen skønner på den baggrund, at kommunen får en positiv midtvejsregulering i 2013, hvorfor ubalancen på 120 mio. kr. fra korrigeret budget er et mere retvisende skøn for det endelige resultat i 2013.

Denne ubalance indarbejdes derfor i Indkaldescirkulæret som et foreløbigt skøn for 2014. Det sker ved, at der oprettes en udgiftspulje under ØU, der sikrer, at udgifterne på området samlet set er 120 mio. kr. højere end indtægterne. Tabellen nedenfor viser bevægelserne på området.

Tabel. Beskæftigelsestilskuddet i Københavns Kommune (mio. kr., 2014 p/l)

	BF 2013	VB 2013	KB 2013*	IC 2014	2015-2017
Beskæftigelsestilskud	1.803	1.803	1.888	1.803	1.803
Udgifter BIU	1.884	2.008	2.008	1.841	1.841
Udgiftspulje under ØU	0	0	0	82	82
Balance	-81	-205	-120	-120	-120

* Korrigeret budget 2013 vedtaget af BR den 13. december 2012.

5.13. Emner til budget 2014

I kapitel 2-4 og ovenfor i dette kapitel er nævnt en række områder, der på forskellig vis skal indgå i Budget 2014. Tabellen nedenfor giver en oversigt over en række yderligere områder, som der skal arbejdes med frem mod Budget 2014, jf. Budget 2013.

Tabel. Emner til budget 2014

Emne
Enghave Brygge (grundkapitallån til op mod 20 pct. almene boliger)
Afskaffelse af sommerferielukket i dagtilbud
Second Chance, ungdomsklub
Stofindtagelsesrummet på Vesterbro, Halmtorvet
Parkering (0,5 mio. kr. til p-anlæg)
Idrætshaller
Handicapsekretariat og handicaptoiletter
Boligindsats for unge og studerende
Bedre forhold for fodgængere og cyklister i stræderne
Et Grønnere Bryggen
Nørrebro Stationsområde
Istedgade – etape 3
Ny Amagerbrogade binder byen sammen
Demografiregulering (strukturelle ændringer på sundhedsområdet)
Praktikpladser – konsekvenser af afvikling af bonusordning
En stærk international hovedstadsregion med en klar profil
Udnyttelsesgrad af idrætsanlæg
Havnebad langs Sandkajen i Nordhavn
Samlokalisering af Ungdomsskolen – Second Chance
Ren Luft

6. Korrektioner indarbejdet i IC2014

Nedenfor er der oplyst korrektioner til udvalgenes budgetrammer, der indarbejdes med Indkaldescirkulæret for budget 2014.

Fællesordninger og kommunens fællessystemer

Tabellen nedenfor viser ændringen i forvaltningernes betaling til kommunens fællesordninger (forsikringsordningen, barselsfonden og den interne arbejdsskadeforsikring) og lønkontrakt i 2014 i forhold til niveauet angivet i VB2013. Som det fremgår af tabellen, reduceres forvaltningernes betaling til barselsfonden med 25,0 mio. kr., mens betalingen til lønkontrakt stiger med 1,1 mio. kr. Samlet set kan forvaltningerne i 2014 budgettere med at skulle betale 23,9 mio. kr. mindre til fællesordningerne og lønkontrakt. Den samlede betaling til fællesordningerne udgør herefter 357,1 mio. kr. i 2014.

Barselsfondens budgetnedjustering på 25,0 mio. kr. modsvares ikke af et tilsvarende rammeløft i forvaltningerne, men anvendes i stedet til at nedskrive forvaltningernes forvaltningsspecifikke effektiviseringskrav 2014.

Optrækningen og fordelingen mellem forvaltningerne er foreløbige og kan ændre sig, når regnskabsresultatet for 2012 foreligger. En evt. ændring vil blive adresseret i juniindstillingen.

Tabel. Foreløbig oversigt over ændret betaling til fællesordningerne og Lønkontrakt i 2014 ift. VB2013

t. kr. 2014 p/l	Forsikringsordningen	Barselsfonden - rammereduktion	Arbejdsskadepuljen - opkrævning	Lønkontrakt	Samlet ændring
BUF	0	-10.191	0	409	-9.782
KFF	0	-1.084	0	55	-1.029
SOF	0	-4.469	0	246	-4.223
SUF	0	-4.856	0	291	-4.565
TMF	0	-1.405	0	45	-1.360
ØKF	0	-1.596	0	47	-1.550
BIF	0	-1.375	0	39	-1.335
Revisionen	0	-14	0	0	-14
Borgerrådgiveren	0	-9	0	0	-9
I alt	0	-25.000	0	1.133	-23.867

Note: Negativt fortegn er udtryk for reduktion i betalinger.

Tabel. Foreløbig oversigt forvaltningernes betaling til fællesordningerne og Lønkontrakt i 2014

t. kr. 2014 p/l	Forsikringsordningen	Barselsfonden - rammereduktion	Arbejdsskadepuljen - opkrævning	Lønkontrakt	Samlet opkrævning
BUF	39.238	51.988	21.971	31.577	144.774
KFF	10.178	5.531	2.789	4.263	22.761
SOF	9.540	22.798	9.896	18.981	61.214
SUF	8.209	24.770	12.028	22.462	67.469
TMF	8.170	7.167	3.554	3.470	22.362
ØKF	6.481	8.144	4.267	3.608	22.501
BIF	1.448	7.014	3.498	3.044	15.004
Revisionen	10	72	37	0	119
Borgerrådgiveren	0	48	24	17	89
I alt	84.100*	127.531	58.065	87.422	357.118

Note: Heraf udgør 13,2 mio. kr. opkrævning på området for motorkøretøjer

I det følgende bliver ændringen i betalingen til de enkelte ordninger ift. niveauet i VB2013 beskrevet nærmere.

Barselsfonden

Barselsfondens budget for 2014 udgør 127,5 mio. kr., hvilket er en reduktion på 25 mio. kr. i forhold til budget 2013. Budgettet er fastsat på baggrund af et forbrug på 111 mio. kr. i 2012, hvortil der tillægges en buffer på 16,5 mio. kr. med henvisning til ordningens historisk svære styrbarhed. Nedjusteringen på 25 mio. kr. indgår i de forvaltningsspecifikke effektiviseringer, jf. kapitel 3.6.

Afdraget på den historiske gæld udgør 26,0 mio. kr., og gælden forventes tilbagebetalt i 2014, såfremt ordningens regnskab 2013 og 2014 balancerer.

Forsikringsordningen

Præmieopkrævningerne fra forvaltningerne til forsikringsordningen omfatter bygning/løsøre og motorkøretøjer. Opkrævning på bygninger/løsøre er uændret ift. VB2013 og udgør 70,1 mio. kr., som fordeles mellem forvaltningerne på basis af andelen af aktivmassen. På området for ordningen for motorkøretøjer benyttes den hidtidige praksis, hvor opkrævningen afhænger af værdien af motorkøretøjerne. På basis af opkrævningerne i regnskab 2012 forventes opkrævningen at udgøre 13,2 mio.kr. (2013 p/l). Det er en stigning på 0,8 mio. kr. i forhold til det budgetterede i 2013.

Branden på Sydhavnsskolen

Branden på Sydhavnsskolen er foreløbigt vurderet til 50 mio. kr. og kommunen undersøger pt. muligheden for at opnå ekstern erstatning for hele eller dele af udgiften. Forsikringsordningen akkumulerede gæld opskrives derfor med 50 mio. kr., jf. nedenstående afsnit.

Det vurderes pt., at 45 mio. kr. af udgifterne vil falde i 2013 og 5 mio. kr. i 2014. Håndteringen af udgifterne i 2013 forventes at ske i Overførselssagen 2012-2013, mens der i 2014 oprettes en anlægspulje på 5 mio. kr. under Økonomiudvalget. Puljen har modpost på kassen (internt lån). Den endelige periodisering af udgifterne og dermed også størrelsen af puljen i 2014 vil fremgå af juniindstillingen, hvor der er større kendskab til dels udgifterne til genopretning af skaderne, dels muligheden for ekstern finansiering.

Forsikringsordningens akkumulerede gæld

Af den samlede opkrævning i 2014 går 27,8 mio. kr. i til afdrag på ordningens akkumulerede gæld, der ved udgangen af 2013 forventes at være knap 12 mio. kr. Af det samlede afdrag udgør 13,3 mio. kr. afdrag på ordningens historiske gæld oparbejdet i perioden 2006-2010, 1,8 mio. kr. udgør merudgiften i 2011¹, og 12,7 mio. kr. udgør den besluttede meropkrævning i Budget 2013. Meropkrævningen svarer til markedsværdien af den øgede risiko som forsikringsordningen påføres ved indgåelsen af den nye eksterne forsikringsaftale, hvor stop-loss grænsen er hævet fra 25 mio. kr. til 100 mio. kr.

Hvis branden på Sydhavnsskolen ikke havde fundet sted, ville forsikringsordningens akkumulerede gæld have været tilbagebetalt i 2014, og afdraget på de 15,1 mio. kr. ville være været bortfaldet i allerede i 2015, jf. juniindstillingen 2013. Med optagelsen af anlægspuljen i forbindelse med branden på Sydhavnsskolen opskrives forsikringsordningens akkumulerede gæld med 45 mio. kr. i 2013 og 5 mio. kr. i 2014 og udgør herefter ca. 60 mio. kr. primo 2014. De 50 mio. kr. tilbagebetales i perioden 2015-2018 med et årligt afdrag i perioden 2015-2017 på 13,3 mio. kr. svarende til, at afdraget på den historiske gæld videreføres - jf. tabellen nedenfor. I 2018 falder profilen til 10,1 mio. kr., og

---

¹ Det årlige bidrag med 1,8 mio. kr. i perioden 2013-2016 sfa. merforbruget i 2011 bortfalder allerede fra 2015, idet merforbruget ville have været tilbagebetalt, såfremt gælden ikke skulle opskrives med 50 mio. kr. sfa. branden på Sydhavnsskolen.

bortfalder helt fra 2019 og frem. Det vil sige, at præmien i 2015 og frem vil være uændret for forvaltningerne ift. niveauet i 2014.

Det medfører, at kommunekassen fra 2015 og frem konsolideres med 12,7 mio. kr., svarende til markedsværdien af den øgede risiko, som kommunen påføres, da kommunens selvrisiko over for den eksterne forsikringsaftale er hævet fra 25,0 mio. kr. til 100,0 mio. kr. På den måde vil kommunekassen kunne håndtere andre større skader indenfor kommunens selvrisiko på 100,0 mio. kr.

	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Akkumulerede gæld ultimo året	-56.676	-33.886	-7.896	18.094	44.084	66.914	79.614
Regnskab 2010							
Regnskab 2011 og håndtering af merforbrug	1.800	1.800					
Forventet regnskab 2012							
Afdrag på historisk gæld fra perioden 2006-2010	13.290	13.290					
Konsolidering af kassen	12.700	12.700	12.700	12.700	12.700	12.700	12.700
Forventet merforbrug i 2013 og 2014 sfa. skolebrand	-45.000	-5.000					
Videreføre afdrag på niveau med afdraget på den historiske gæld			13.290	13.290	13.290	10.130	

Arbejdsskadepuljen

I forbindelse med overførselssagen 2011-2012 blev det besluttet at arbejdsskadepuljens merudgift på 2,9 mio. kr. i 2011 tilbagebetales af forvaltningerne i 2014 via en højere bidragspromille. Arbejdsskadepuljens regnskabsresultat for 2012 udviser imidlertid et mindreforbrug på 2,3 mio. kr., som tilfalder kommunekassen og dermed bidrager til delvist tilbagebetaling af merforbruget i 2011. De resterende ca. 0,5 mio. kr. forventes at kunne håndteres ved uændret opkrævning.

I 2014 er opkrævningerne fra forvaltningerne derfor uændrede i forhold til budget 2013, dvs. der opkræves svarende til 4,1 promille af lønudgifterne i det seneste afsluttede årsregnskab (2012). Et eventuelt mer- eller mindreforbrug i 2014 vil blive indarbejdet i bidragspromillen, når promillen fastsættes til budget 2016.

Samlet forventes opkrævningerne fra forvaltningerne at udgøre 58,1 mio. kr. (2014 p/l). De endelige opkrævninger for 2014 opgøres på baggrund af regnskab 2012. Såfremt der sker ændringer i promillen eller fordelingen mellem forvaltningerne, indarbejdes det i juniindstillingen for budget 2014.

Tilslutning til den interne arbejdsskadeforsikring er frivilligt for selvejende institutioner. Koncernservice har opgjort en forventet opkrævning fra institutionerne i Sundheds- og Omsorgsforvaltningen på 2,6 mio.kr.

Opkrævningerne fra budget 2013 og frem er inklusiv en forventet udgift til arbejdsskadeafgift på 6,0 mio.kr., der angår et tidligere lovforslag om afgift af udbetalte erstatninger ved arbejdsskade (arbejdsskadeafgift på farligt arbejdsmiljø),

der vil pålægge forsikringsselskaberne en afgift på 13,5 pct. på udbetalte erstatninger ved arbejdsskade. Forslaget er dog erstattet af nyt lovforslag fra Skatteministeriet i Folketinget om en arbejdsskadeafgift, der skal træde i kraft i 2013. Afgiften skal bestå af to elementer:

1. En afgift på 17 pct. af bidraget til Arbejdsmarkedets Erhvervs sygdomssikring, jf. lov om arbejdsskadesikring § 55, stk.1. Afgiften vil berøre alle forvaltninger, og bidraget vil ikke blive afregnet over arbejdsskadeordningen.
2. En afgift på 12 pct. af de samlede kapitalerstatninger, samt hensættelser til dækning af fremtidige løbende erstatninger, som er tilkendt som en følge af en arbejdsulykke.

Det skal bemærkes, at konsekvenserne af lovforslaget for Københavns Kommune endnu ikke er opgjort. I budget 2014 fastholdes udgifterne derfor uændrede, indtil de samlede konsekvenser er kendte. Såfremt lovændringerne medfører ændrede betalinger fra forvaltningerne i 2014, indarbejdes det i forbindelse med juniindstillingen 2014.

Lønkontraktsekretariatet

På området for lønkontraktsekretariatet øges forvaltningernes betalinger fra 2013 til 2014 med 1,1 mio. kr. (2014 p/l) sammenholdt med VB2013. Heri er indarbejdet de bevillingsmæssige konsekvenser fra indstillingen vedr. forlig med leverandør til lønkontrakten (BR d. 20. juni 2012), der medfører en reduktion i betaling til lønkontrakten i perioden 2012-2016 svarende til 14,3 mio. kr. (heraf henholdsvis 1 mio. kr. i 2012, 5,2 mio. kr. i 2013, 4,1 mio. kr. i 2014, 2,8 mio. kr. i 2015 og 1,2 mio.kr. i 2016).

Kompensation til KEjd for manglende indtægter fra udeservering i Kødbyen

I forbindelse med overførselssagen 2011-2012 var parterne enige om en forsøgsordning med at fjerne afgifter på udeservering. Parterne bag budgetforliget for 2013 var enige om at gøre ordningen permanent således, at der årligt afsættes 12 mio. kr. i perioden 2013-2016. Midlerne blev udmøntet til Teknik- og Miljøforvaltningen med budget 2013. Københavns Ejendomme har i Kødbyen ligeledes manglende indtægter som følge af afskaffelsen af afgifterne på udeservering. Kultur- og Fritidsudvalgets budgetramme forøges således årligt med 0,129 mio. (2013 p/l) i perioden 2014-2016.

Korrektion til Teknik- og Miljøudvalgets DUT-regulering vedr. LCP 90

Der er indarbejdet en rettelse i det vedtagne tekniske ændringsforslag til Budget 2013 for Teknik- og Miljøudvalgets budgetrammer for 2016 og frem. Rettelsen skyldes, at den økonomiske kompensation som følge af ændret lovgivning vedr. regeringens Grøn Vækst Samlelov (Lov nr. 553 af 01/06/2011) fejlagtigt var indarbejdet som en varig kompensation. Dette er nu rettet med indkaldelsescirkulæret, således at den økonomiske kompensation på 5,9 mio. kr. udløber fra og med 2016.

Tjenestemandspensioner

Kommunen har udgifter til tjenestemandspensioner på både serviceområdet og på forsyningsområdet. I 2014 forventes en samlet udgift på 1.132,1 mio. kr., fordelt med 929,5 mio. kr. på service og 202,6 mio. kr. på forsyning. Den forventede udgift på 1.131,1 mio. kr. betyder, at serviceområdet opjusteres med 10,8 mio. kr. og forsyningsområdet med 4,4 mio. kr. i 2014 i forhold til det beløb, som ligger i budgetrammen for 2014. Opjustering af begge områder skyldes overvejende et ændret estimat for antallet af tjenestemænd og den forventede udgift til de nuværende tjenestemandspensioner.

Nemrefusion

Fra 2020 og frem opnår Beskæftigelses- og Integrationsudvalget en besparelse på Nemrefusion ved overflyttelse til udbetaling Danmark på 930 t. kr. Beskæftigelses- og Integrationsudvalgets budgetrammer er i forbindelse med udarbejdelsen af budgetrammerne til budget 2014 nedskrevet med beløbet fra 2020 og frem.

Afledte driftsudgifter af udskudte anlægsprojekter

I 2013 aftalte regeringen og KL i Økonomiaftalen, at der skulle være et loft for kommunernes anlægsudgifter under ét for i alt 15,5 mia. kr. Københavns Kommunes anlægsudgifter blev som følge af loftet reduceret kraftigt, og det blev derfor i forbindelse med budgetaftale 2013 besluttet at udskyde en lang række anlægsprojekter.

Som følge af denne anlægsudskydelse har Kultur- og Fritidsforvaltningen efterfølgende nedjusteret driftsudgifterne til fire anlægsprojekter i 2013 og 2014. Kultur- og Fritidsforvaltningens budgetrammer er blevet korrigeret således, at udvalgets budgetrammer stemmer i forhold til de nye skøn, som fremgår af tabellen nedenfor. Såfremt anlægsprojekterne vedr. kunstgræsbanerne skulle stå klar før forventning er der afsat 250 t.kr. i Økonomiudvalgets ramme til anlægsprojekterne i 2014. Midlerne vedr. Sundby Idrætspark er reperiodiseret fra 2013 og 2014 til 2015 og 2016. Kultur- og Fritidsforvaltningen vil i næste sag om bevillingsmæssige ændringer sørge for at håndtere mindreforbruget i 2013.

Projekt	Bevilling i vedtaget budget 2013				Reelt behov			
	2013	2014	2015	2016	2013	2014	2015	2016
Kunstgræsbane til hockey og fodbold, Æ76	100	200	200	200	0	100	200	200
Erstatningskunstgræsbane, Æ66	0	200	200	200	0	100	200	200
Multiraktivitetsareal - Kunstgræsbaner på Kløvermarken, Æ103	0	200	300	300	0	150	300	300
Sundby Idrætspark lethal, Æ100	400	1.500	0	0	0	0	400	1.500
I alt	500	2.100	700	700	0	350	1.100	2.200

Pulje til overenskomstfornyelse mv.

Kommunens lønbudget fremskrives med den lønstigning, der bliver fastsat i overenskomsterne og udmeldt af KL. Puljen skal tage højde for, at der skal være midler til evt. overenskomstfastsatte ændringer (skævdeler). En mindre del af lønbudgettet går til indbetalinger til ATP. Indbetalingen til ATP fremskrives ikke, men fastsættes som et kronebeløb. Der er derfor overskydende midler på grund heraf i forvaltningernes lønbudgetter, som kan fordeles i overenskomstforhandlingerne. I O-11 blev ATP-midlerne brugt til en central tryghedspulje midt i året. For at imødekomme en sådan situation i 2014 tilbageholdes en pulje til håndtering af O-13's anvendelse af overskydende ATP-midler.

Puljen på i alt 12 mio. kr. lægges under Økonomiudvalget. Tabellen nedenfor angiver de bevillingsmæssige konsekvenser for udvalgene. Der vil blive taget stilling til håndtering af puljen, når resultatet af overenskomstforhandlingerne foreligger.

Udvalgsfordeling af pulje til ATP og pulje til skævdeler af OK13	Styringsområde	2014
Revisionen	Service	-5
Borgerrådgiveren	Service	-5
Økonomiudvalget	Service	-499
Kultur- og Fritidsudvalget	Service	-486
Børne- og Ungdomsudvalget	Service	-5.166
Sundheds- og Omsorgsudvalget	Service	-2.523
Socialudvalget	Service	-2.096
Teknik- og Miljøudvalget	Service	-587
Beskæftigelses- og Integrationsudvalget	Service	-401
I alt	Service	-11.770
Børne- og Ungdomsudvalget	Overførsler mv.	-8
Socialudvalget	Overførsler mv.	-37
Teknik- og Miljøudvalget	Overførsler mv.	-24

Beskæftigelses- og Integrationsudvalget	Overførsler mv.	-161
I alt	Overførsler mv.	-230

Kasseopbygning som følge af anlægsperiodiseringer i tidligere budgetår

Københavns kommune har i løbet af de senere år fokuseret på forbedring af anlægsstyringen, herunder bl.a. en mere realistisk periodisering af rådighedsbeløbene.

Udvalgene har i denne forbindelse fået mulighed for at reperiodisere rådighedsbeløbene fra det år, i hvilket de blev budgetlagt, til det år, hvor projektet sandsynligvis kan gennemføres. Det er sædvanligvis sådan, at rådighedsbeløbene flyttes længere ud i fremtiden. For at undgå, at det afsatte beløb udhules af prisudviklingen, reguleres rådighedsbevillingen med den forventede prisstigning.

Da disse rådighedsbeløb er finansieret af råderummet i det oprindelige budgetår, neutraliseres udgiften i det år, beløbet er reperiodiseret til, ved at indarbejde et kassetræk i det nye budgetår, så råderummet ikke påvirkes. Samtidig sker der en kasseopbygning i de år, hvor der ikke længere er behov for disse rådighedsbeløb.

Idet periodiseringen som regel foretages ved at skubbe projekterne længere ud i fremtiden, er der efter p/l-reguleringen samlet set et kassetræk, der skal finansieres, for ikke at påvirke den reelle kasse negativt.

Økonomiforvaltningen har på den baggrund beregnet kassetrækket i årene fra 2012 til 2016 som følge af anlægsperiodiseringerne i 2011 og 2012 og det deraf følgende behov for kasseopbygning – se nedenstående tabel.

År (løbende p/l, 1.000 kr.)	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Behov for kasseopbygning	0	31.062	21.392	20.363	14.561	4.267

Kasseopbygningen fordeles i 2014 og budgetoverslagsårene som angivet i nedenstående tabel.

År	2014	2015	2016	I alt
Beløb	37.848	32.046	21.752	91.645

Fremadrettet foretages tillige en beregning af anlægsperiodiseringernes effekt på den reelle kasse, som indregnes i de kommende års budgetforslag.

Overførsel af midler vedr. tjenestemænd i KS

I 2007 blev det besluttet, at Økonomiforvaltningen overtog personaleadministrationen vedrørende nuværende og tidligere tjenestemænd udlånt til KE-selskaberne m.fl. Opgaver, der tidligere var blevet varetaget af KE, men nu skulle forankres i kommunen. Der blev overført tre tjenestemænd fra KE til Økonomiforvaltningen til at varetage disse opgaver, og lønudgift, overhead mm blev finansieret af provenuet fra salget af KE's el-aktiviteter, i alt 1.985 t.kr (2010 p/l). Bevillingen blev placeret på Økonomiforvaltningens driftsramme, men uden

tilhørende servicemåltal, da de tre årsværk alene forventedes at løse administrative opgaver, der vedrørte forsyningsområdet.

Da der ikke var servicemåltal til bevillingen, er den efterfølgende blevet flyttet til overførselsrammen. Opgaverne vedrørende forsyningsområdet udgør dog i dag en meget begrænset del af de opgaver, de tre årsværk løser. I stedet for udfører de overførte tjenestemænd en lang række opgaver på det generelle personaleadministrative område i Økonomiforvaltningen. Udgiften til de tre tjenestemænd bør derfor rettelig placeres på servicerammen og ikke overførselsrammen.

Derfor er det indarbejdet i IC14, at bevillingen Økonomisk forvaltning, service opskrives med 2.567 t.kr (2013 p/l), hvilket således sikrer overensstemmelse med Økonomi- og Indenrigsministeriets regler om servicemåltal. Samtidig nedskrives bevillingen Forsyningsvirksomhed, overføres med 2.567 t.kr. (2013 p/l), så der alene sker en stigning i servicemåltallet og ikke i Økonomiforvaltningens samlede bevilling.

Movia

Movias basisbudget er på nuværende tidspunkt ikke kommuneopdelt, hvorfor der ikke kan siges noget eksakt om Københavns Kommunes omkostninger til busdrift i 2014. Det skal samtidig understreges, at der fra udsendelse af basisbudget 2014, frem til vedtagelse i Movias bestyrelse, kan komme yderligere tilpasninger. Samtidig er der indregnet en passagervækst fra 2013 til 2014 på 0,75 pct., hvilket kan virke en anelse optimistisk. Forvaltningen forventer et uændret passagertal fra 2013 til 2014, hvorfor der ikke på nuværende tidspunkt regnes med stigende passagerindtægter fra 2013 til 2014.

Alle trafikydelse købes hos Movia og afregnes á conto i driftsåret. En eventuel forskel mellem det betalte á conto beløb og de faktiske udgifter opgøres ved Movias regnskabsafslutning. Resultatet heraf indarbejdes derfor i Københavns Kommunes budget med to års forskydning. Kommunens budget for 2014 er således afhængigt af forventningerne til Movias regnskab for 2012, da efterreguleringen for regnskabsåret 2012 indgår i budget 2014.

I juni 2012 udsendte Movia et opdateret skøn for budgetåret 2012, hvoraf det fremgår, at Københavns Kommune kan forvente en tilbagebetaling i 2014 på ca. 21 mio. kr. Movias bestyrelse har i december 2012 tiltrådt et opdateret skøn, som dog ikke er kommuneopdelt. Estimatet i december 2012 indikerer, at tilbagebetalingen bliver op mod det dobbelte af estimatet fra juni 2012. Derfor vurderer Økonomiforvaltningen at tilbagebetalingen i 2014, vedr. regnskab 2012, bliver i størrelsesordenen 30-40 mio. kr.

Økonomiforvaltningen forventer ud fra Movias melding, at á conto betalingen til Movia i 2014 bliver i størrelsesordenen 381 mio. kr. Dette skyldes følgende bevægelser. Movia skønner et foreløbigt basisbudget 2014 for busruterne på 323 mio. kr. Hertil skal lægges 17 mio. kr. til afvikling af lån vedr. driftslån og rejsekortlån. Derudover forventer Movia et likviditetsgab som følge af, at klippekortene erstattes af rejsekortet. Likviditetsgabets opstår, fordi klippekort

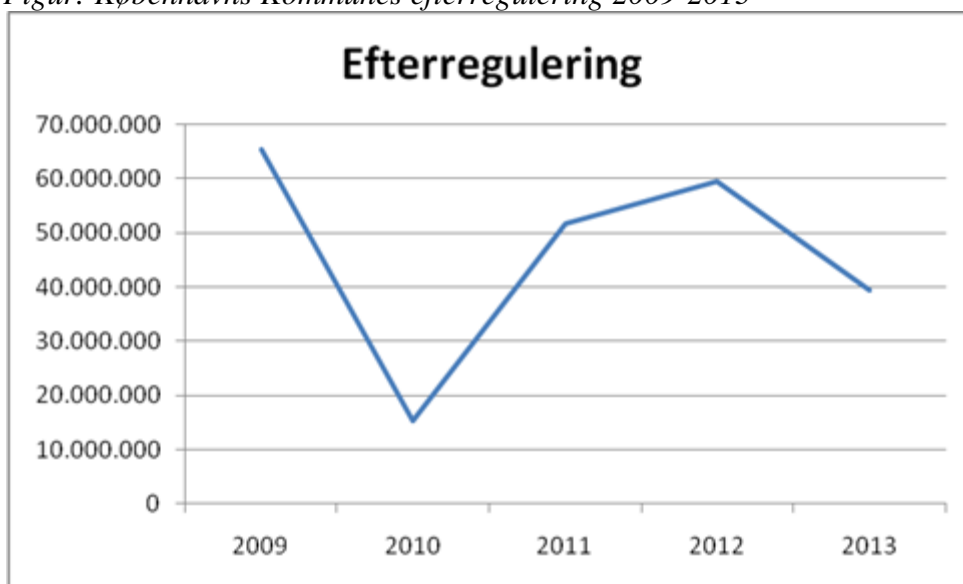
betales, når de købes, hvorefter kunderne bruger dem over de næste 3 kvartaler. Rejsekortrejser betales, når de foretages. Det betyder manglende indtægter, så længe kunderne ligger inde med gyldige klippekort. Her forventes en usikkerhed i størrelsesordenen 40 mio. kr.

Det giver følgende skøn for á conto betalingen i 2014 og i overslagsårene:

løbende priser, 1.000 kr.	2014	2015	2016	2017
Á conto	381.138	387.998	394.982	402.092

Hertil kommer efterreguleringen fra regnskab 2012, som først endeligt kendes i forbindelse med fremlæggelse af regnskab 2012 i juni 2013. Efterreguleringen vil derfor først blive håndteret i forbindelse med behandlingen af juniindstillingen. Københavns Kommune har historisk betalt mere i á conto bidrag til busdriften, end den reelt har kostet at gennemføre, jf. figuren nedenfor.

Figur: Københavns Kommunes efterregulering 2009-2013

Annullering af midlertidig pulje under Økonomiudvalget vedr. fremskrivning af kommunal medfinansiering af sundhedsvæsn

En midlertidig pulje vedr. fremskrivning af kommunal medfinansiering af sundhedsvæsn under Økonomiudvalget annulleres. Der er tale om en pulje af teknisk karakter, der blev brugt i budgetprocessen for budget 2013 til korrektioner af den forventede pris- og lønfremskrivning af udgifterne til kommunal medfinansiering. I alt korrigeres Økonomiudvalgets ramme med -34,1 mio. kr. i 2014, -69,0 mio. kr. i 2015, 102,7 mio. kr. i 2016 og frem (2014 p/l).

Tilretning af Økonomiudvalgets centrale pulje på bevilling Fælles Efterspørgselsstyrede Overførsler

Økonomiudvalgets bevilling "Fælles efterspørgselsstyrede overførsler" opjusteres med i 2014 med 54,8 mio. kr. Årsagen er, at der i budgetforslaget for 2013 ved en fejl er blevet indarbejdet en mindreudgift på 54,8 mio. kr. i 2014 i forbindelse med

budgetlægningen af de budgetgaranterede områder. Dette rettes i IC2014 og Økonomiudvalgets centrale pulje hertil hæves med 54,8 mio. kr. i 2014 og frem (2014 p/l)

Budgetkorrektioner indarbejdet i indkaldelsescirkulære 2014 som følge af beslutninger i Borgerrepræsentationen

Siden vedtagelsen af budget 2013 er der i Borgerrepræsentationen vedtaget en række beslutninger, der påvirker budget 2014 og overslagsårene 2015-2017. Disse beslutninger er indarbejdet i udvalgenes rammer, og i bilag 5 er der en oversigt over beslutningernes påvirkning af budget 2014.

7. Tidsplan for det videre budgetarbejde

Forvaltningerne skal være opmærksomme på følgende frister i budgetprocessen:

- Forvaltningernes indberetninger i KØR
- Proces for kontrol og godkendelse af budgetkorrektioner og udvalgenes rammer
- Redegørelse vedrørende integrationsindsats.

Tidsplanen er i sin helhed vedlagt som bilag 6 til Indkaldelsescirkulæret. Tidsplanen har været i høring i forvaltningerne.

7.1. Tidsplan for den overordnede budgetproces

Nedenfor fremgår tidsplanen for processen for budget 2014.

Dato	Aktivitet
10.01.2013	Demografi - Forvaltninger med demografiregulerede serviceområder afleverer datagrundlag for demografiregulering for budget 2013
29.01.2013 og 30.01.2013	Budgetseminar for Økonomiudvalget
30.01.2013	ØU behandler indkaldelsescirkulæret for budget 2014 (IC2014) herunder processen for Effektiviseringsstrategi 2014
31.01.2013	Økonomiforvaltningen udsender budgetrammer og skabeloner til budget 2014
01.03.2013	Demografi – Ny befolkningsprognose
08.03.2013	Demografi – Økonomiforvaltningen udsender demografiberegningen til kvalitetstjek forvaltningerne
15.03.2013	Demografi – Forvaltningerne godkender demografiberegningen
30.04.2013	ØU behandler indstilling om regulering af budgetrammerne for 2014 på baggrund af ny befolkningsprognose samt efterregulering af 2013 (aktivitetstilpasninger)
06.05.2013	Frist for udvalgenes indsendelse af budgetbidrag til Økonomiforvaltningen samt aflevering af forvaltningsspecifikke effektiviseringsforslag (kl. 12.00)

06.05.2013	Indberetning i KØR (kl. 12.00)
11.06.2013	Effektiviseringsstrategi 2014 – Forslagene forelægges ØU i forbindelse med behandlingen af juni-indstillingen
11.06.2013	ØU behandler juni-indstillingen (redegørelse om de indberettede budgetbidrag)
Medio juni 2013	Forventet afslutning af økonomiforhandlinger mellem staten og KL
Medio juni 2013	DUT - Endeligt aktstykke inkl. beløb for sager, der har været i 3-part sendes til fagforvaltningerne medio juni. Udsendelsen kan blive senere end d. 15. juni 2012, det afhænger af, hvornår det endelige aktstykke foreligger.
26.06.2013	Frist for aflevering af udvalgenes tilrettede budgetbidrag til Økonomiforvaltningen pba. juni-indstillingen og kommuneaftalen (kl. 12.00)
27.06.2013	Økonomiforvaltningen giver forvaltningerne eventuelle kommentarer på budgetbidragene.
27.06.2013	Forvaltningerne indberetter i KØR (kl. 12.00)
Ultimo juni 2013	Moderniseringsaftalen - Forventet udmelding fra KL med budgetvejledning til udmøntning af forslag. Økonomiforvaltningen går herefter i dialog med forvaltningerne ultimo juni/primo juli om, hvilke forslag der vedrører de enkelte forvaltninger.
29.07.2013	BUF, SUF og SOF - Økonomiforvaltningen udsender de endelige budgettrammer til budgetforslaget, der er opdateret med særligt dyre enkelt-sager
Ultimo juli 2013	Moderniseringsaftalen: Endelig frist for forvaltningernes tilbagemelding til Økonomiforvaltningen med vurdering af potentiale i forslag
Ultimo juli 2013	DUT - Fagforvaltningerne udfylder en DUT-skabelon for alle DUT-sager på forvaltningens område med udgifter eller indtægter for kommunen, funktion mv. De faktiske udgifter eller indtægter beskrives for de større sager over 2 mio. kr.
Primo august 2013	Moderniseringsaftalen - Endelig afklaring af forslag mellem økonomiforvaltningen og forvaltningerne frem mod d. 5.8.2013
Primo august 2013	DUT - Økonomiforvaltningen afklarer sagerne med forvaltningerne, så der kan afsættes en DUT-pulje i budgetforslag 2014 frem mod d. 5.8.2013
05.08.2013	Moderniseringsaftalen - Samlet effekt af afbureaukratiseringstiltag indarbejdes i Budgetforslag 2014
05.08.2013	DUT - Frist for indarbejdelse i Budgetforslag 2014
05.08.2013	BUF, SUF og SOF godkender/kommenterer de udsendte budgettrammer

06.08.2013	BUF, SUF og SOF indberetter i KØR (kl. 12.00)
06.08.2013	BUF, SUF og SOF - Frist for aflevering af udvalgenes tilrettede budgetbidrag til Økonomiforvaltningen pba. ændringerne vedrørende særligt dyre enkeltsager (kl. 12.00)
06.08.2013	BUF, SUF og SOF - Tilbage melding fra Økonomiforvaltningen vedr. udvalgenes tilrettede budgetbidrag
20.08.2013 og 21.08.2013	Budgetseminar for Økonomiudvalget
21.08.2013	ØU 1. behandler budgetforslag 2014 (august-indstillingen) samt effektiviseringsstrategien og moderniseringsaftalen
29.08.2013	BR 1. behandler budgetforslag 2014
02.09.2013	BR 1. behandler budgetforslag 2014
02.09.2013	Frist for indmelding af tekniske ændringsforslag (TÆF) til Økonomiforvaltningen. Herunder korrektioner fra BR-møde d. 22.8.2012, 29.8.2012 og 19.9.2012
02.09.2013	Eventuelt tilrettet takstbilag sendes til Økonomiforvaltningen
06.09.2013	Økonomiforvaltningen godkender/kommenterer TÆF herunder korrektioner fra BR-møde d. 22.8.2012, 29.8.2012 og 19.9.2012
16.09.2013	Effektiviseringsstrategi 2014 – Katalog med de tværgående og forvaltningsspecifikke effektiviserings-forslag vil indgå i budgetforhandlingerne
16.09.2013	DUT - Evt. politisk behandling af uafklarede sager i forbindelse med budgetforhandlingerne
16.09.2013	Frist for indgåelse af budgetaftale samt frist for ændringsforslag til budgetforslag 2014 (kl. 12:00).
20.09.2013	Udsendelse af fortegnelse over ændringsforslagene til Borgerrepræsentationen
24.09.2013	ØU behandler TÆF inkl. statens afbureaukratiseringsforslag og DUT
24.09.2013	ØU 2. behandler budgetforslag 2014
25.09.2013	Frist for underændringsforslag (kl. 12:00)
27.09.2013	Afstemningsprogram med indarbejdede underændringsforslag udsendes til Borgerrepræsentationen
01.10.2013	Afstemningsprogram med indarbejdede underændringsforslag forelægges Økonomiudvalget
03.10.2013	BR behandler TÆF inkl. DUT
03.10.2013	BR 2. behandler budgetforslag 2014
08.10.2013	Forvaltningerne skal aflevere bevillingsoversigt, som KØR kan

	stemmes op imod (kl. 12:00).
08.10.2013	Indberetning i KØR (kl. 12:00)
28.10.2013	Forvaltningerne afleverer enhedspriskatalog for budget 2014 til Økonomiforvaltningen
06.11.2013	Økonomiforvaltningen udsender investeringsplanen til kontrol i forvaltningerne
13.11.2013	Forvaltningerne udfylder investeringsplanen i forhold til fordeling af anlægsmidler på rådighedsbeløb og anlægsbevillinger
Medio december 2013	Publikationen Vedtaget budget 2014 vil være tilgængelig på budgethjemmesiden
09.01.2014	Demografi - Forvaltninger med demografiregulerede serviceområder afleverer datagrundlag for demografiregulering for budget 2014

7.2. Forvaltningernes indberetning i KØR

Nedenfor fremgår deadlines for forvaltningernes indberetninger i KØR og Økonomiforvaltningens tilbagemeldinger hertil.

Budget	Handling	Deadline
Budgetbidrag	Indberetning	06.05.2013 kl. 12.00
Budgetbidrag	Tilbagemelding	07.05.2013
Budgetforslag	Indberetning	27.06.2013 kl. 12.00
Budgetforslag	Tilbagemelding	28.06.2013
Tilrettet budgetforslag (BUF, SUF og SOF)	Indberetning	06.08.2013
Tilrettet budgetforslag (BUF, SUF og SOF)	Tilbagemelding	06.08.2013
Vedtaget Budget	Indberetning	08.10.2013 kl. 12.00
Vedtaget Budget	Tilbagemelding	09.10.2013

7.3. Proces for kontrol og godkendelse af budgetkorrektioner og udvalgenes rammer

Nedenfor fremgår, hvornår Økonomiforvaltningen udsender budgetkorrektioner til kontrol i forvaltningerne, og de efterfølgende deadlines for tilbagemelding.

BR-møde	Økonomiforvaltningen sender korrektioner til kontrol	Fagforvaltningerne godkender/kommenterer korrektioner
----------------	---	--

17.01.2013 og 24.01.2013	10.01.2013	17.01.2013
07.02.2013	13.02.2013	18.02.2013
28.02.2013	06.03.2013	11.03.2013
14.03.2013	14.03.2013	19.03.2013
11.04.2013	17.04.2013	22.04.2013
25.04.2013	02.05.2013	07.05.2013
23.05.2013, 06.06.2013, 19.06.2013 og 20.06.2013	15.05.2013	21.05.2013
22.08.2012, 29.08.2012 og 19.09.2012	06.09.2013	02.09.2013*
10.10.2013	16.10.2013	21.10.2013
31.10.2013	06.11.2013	11.11.2013
28.11.2013 og 12.12.2013	04.12.2013	09.12.2013

*Fagforvaltningerne melder korrektioner ind til Økonomiforvaltningen vedr. indstillingen Tekniske ændringsforslag til budgetforslag 2014, hvorefter Økonomiforvaltningen kontrollerer dem.

I nedenstående tabel fremgår tidsplanen for Økonomiforvaltningens udsendelse af udvalgenes samlede budgettrammer til kontrol i forvaltningerne og de efterfølgende deadlines for tilbagemelding.

	Økonomiforvaltningen sender budgettrammerne til kontrol	Fagforvaltningerne godkender/kommenterer budgettrammerne
IC2014	10.01.2013	17.01.2013
Budgetbidrag	20.03.2013	02.04.2013
Juniindstilling	06.06.2013	13.06.2013
Økonomiaftalen	20.06.2013	26.06.2013
Vedtaget budget	02.10.2013	04.10.2013

7.4. Redegørelse vedrørende integrationsindsats

Som i de foregående budgetår, og som hjemlet ved Borgerrepræsentationens godkendelse af integrationspolitikken for 2011-14 den 16.12.10 (2010-174928), vil udvalgene skulle redegøre for deres integrationsindsats, herunder status på målopfyldelse og økonomi. Beskæftigelses- og Integrationsforvaltningen vil i løbet af februar udsende en skabelon for redegørelsen direkte til de øvrige forvaltninger med frist for aflevering til Beskæftigelses- og Integrationsforvaltningen primo maj.

8. Formelle retningslinjer for udvalgenes udarbejdelse af budgetbidraget

I udarbejdelsen af budgetbidragene skal udvalgene være opmærksomme på følgende krav og retningslinjer:

- Alle kendte udgifter og indtægter skal indarbejdes
- Overholdelse af Økonomi- og Indenrigsministeriets kontoplan
- Overholdelse af Københavns Kommunes bevillingsregler
- Forsikringer og arbejdsulykke
- Pris- og lønfremskrivningssatser for budget 2014

Overholdelse af statslige regler

Helt overordnet skal udvalgene udarbejde budgetforslaget i overensstemmelse med Økonomi- og Indenrigsministeriets og Københavns Kommunes bevillingsregler. Statens regler fremgår af Budget- og regnskabssystem for kommuner og kan læses på <http://budregn.oim.dk/>

Alle kendte udgifter og indtægter skal indarbejdes

Det fremgår af *Lov om kommunernes styrelse med kommentarer*, at

”Indtægter og udgifter, som med høj grad af sandsynlighed må antages at blive aktuelle for kommunen, skal indgå i budgettet”
(Lov om kommunernes styrelse med kommentarer).

Hvert udvalg skal således tage højde for alle kendte ændringer i årets løb. Derudover skal budgetforslaget være realiserbart. Det betyder, at udvalgets opgaver skal kunne løses inden for den af Økonomiudvalget udmeldte budgetramme.

Overholdelse af Økonomi- og Indenrigsministeriets kontoplan

Udvalgene er ansvarlige for at placere udgifter og indtægter på de rigtige konti, arter og grupperinger, jf. Økonomi og indenrigsministeriets regler såvel som, at det er udvalgenes opgave løbende at være orienteret om ændringer i kontoplanen.

Der skal særligt gøres opmærksom på sondringen mellem drifts- og anlægsudgifter, jf. nedenstående.

Boks: Sondring mellem drifts- og anlægsudgifter

Driftsbevillinger gives til at drive diverse offentlige aktiviteter, herunder daginstitutioner, skoler, plejehjem og parker og lignende. Anlægsbevillinger gives til byggeprojekter og lignende.

Der er dog stadig gråzoner, hvor det er svært at afgøre, om der er tale om drift eller anlæg. Der findes ikke et sæt udtømmende regler, hvorfor afgørelsen må komme an på den konkrete situation.

Som nogle mere generelle forhold, der må indgå i overvejelserne om sondringen mellem driftsudgifter og anlægsudgifter peger Økonomi- og Indenrigsministeriet på følgende:

- Tidligere vurderinger af lignende aktiviteter, således at der er kontinuitet i kommunens skelnen mellem drift og anlæg
- En vurdering af udgiftens størrelse og karakter (type) i forhold til den pågældende institutions eller aktivitets sædvanlige udgiftsniveau
- En vurdering af, om der som følge af udgiften sker en væsentlig ændring i den pågældende institutions eller aktivitets sædvanlige udgiftsniveau
- Styringsmæssige overvejelser, jf. det ovenfor anførte
- Nybyggeri af større omfang bør altid henføres til anlægssiden
- Udgifter til ombygning, renovering mv. vedrørende lejede lokaler bør som hovedregel henføres til driftssiden. Der kan dog forekomme situationer, hvor lejemalets længde og udgiftens størrelse kan begrunde en henføring til anlægssiden.

Vejledende for, om en udgift til vedligeholdelses- og ombygningsarbejder bør henføres under drift eller under anlæg, er dels om arbejdet indebærer væsentlige ændringer i bestående bygninger eller anlæg, dels om formålet med eller brugen af bygningen m.v. ændres væsentligt. Er dette tilfældet, bør udgiften konteres under anlæg.

Udgifter til anskaffelser af materiel, inventar m.v. bør som hovedregel henføres under drift. Anskaffelser, der medfører en væsentlig forskydning af institutionens driftsudgiftsniveau, bør dog henføres under anlæg. Vægten lægges således ikke på, om den konkrete anskaffelse er ordinær eller ekstraordinær. Anskaffelser af materiel og inventar i forbindelse med kommunalt nybyggeri afholdes i alle tilfælde som en del af byggeudgiften.

Udgifter til behovsanalyse og programoplæg for et bygge- eller anlægsarbejde kan henføres til driften. Hvor der er etableret særlige byggeadministrationer, gælder dette også udgifter til udarbejdelse af byggeprogram. Projekteringsudgifter i øvrigt henføres under anlæg.

Kilde: Økonomi- og Indenrigsministeriets og Københavns Kommunes Bevillingsregler.

8.1. Overholdelse af Københavns Kommunes bevillingsregler

Københavns Kommunes gældende bevillingsregler er vedtaget af Borgerrepræsentationen i forbindelse med budgetvedtagelsen for 2013. Bevillingsreglerne er optrykt i det vedtagne budget 2013, og kan findes på kommunens interne budgethjemmeside:

<http://kknet/NR/rdonlyres/FEAF3C50-6A74-41AD-B728-0105C0F22895/278889/BevillingsreglerVedtagetBudget2013.pdf>

I udarbejdelsen af budgetbidrag skal udvalgene overholde rammen for hvert af de tre styringsområder:

- Service
- Anlæg
- Overførsler mv.

Udvalgene skal fordele midlerne på hvert styringsområde på bevillinger. Hvis et udvalg ønsker en anden opdeling på bevillinger, end der var gældende i 2013, skal Økonomiforvaltningen kontaktes.

Efter vedtagelsen af budgetforslaget den 21. august 2013 i Økonomiudvalget gælder kommunens regler for bevillingsbindinger, jf. nedenstående tabel.

Tabel. Oversigtstabel over bevillingsbindinger

Styringsområde	Ændringer som fagudvalg selv kan beslutte	Ændringer som skal godkendes af ØU/BR
Service	Fagudvalget kan selv beslutte omflytninger inden for en bevilling.	ØU/BR skal altid godkende omflytninger mellem bevillinger. Der kan ikke gives tillægsbevillinger til service uden tilhørende servicemåltal.
Overførsler mv.	Fagudvalget kan selv beslutte omflytninger inden for en bevilling. Undtaget er omplaceringer og nye forbrugsaktiviteter, der vedrører aktivitetsbestemt medfinansiering (funktion 4.62.81) og omplaceringer der påvirker særligt dyre enkeltsager (funktion 5.22.07).	ØU/BR skal altid godkende omflytninger mellem bevillinger. ØU/BR skal godkende omplaceringer og nye forbrugsaktiviteter, der vedrører aktivitetsbestemt medfinansiering (funktion 4.62.81) og omplaceringer der påvirker særligt dyre enkeltsager (funktion 5.22.07). Der kan som udgangspunkt ikke foretages omflytning af midler fra overførsler mv. til service og anlæg, idet der gælder særlige regler for overførselsadgangen på området.

Anlæg		Omflytning mellem anlæg og drift skal godkendes af ØU/BR. ØU/BR skal give en særskilt anlægsbevilling til anlægsprojekter.
Finansposter		ØU/BR skal altid godkende omflytninger mellem øvrige bevillinger og finansposter.

Københavns Kommune anvender et nettobevillingsprincip. Tilsvarende er der en høj grad af decentralisering i bevillingsniveauet i kommunen, som skal sikre muligheden for at prioritere inden for de enkelte bevillinger, dog med de bindinger, der følger af kommunens budgetmodel, jf. bevillingsreglerne.

8.2. Forsikringer og arbejdsulykke

Forudsætningerne for forsikringer og arbejdsskadeulykker i Københavns Kommune vil blive fremsendt i forbindelse med skabeloner og retningslinjer for budgetforslag 2014, som udsendes efter den politiske behandling af IC2014. Udvalgenes budgetforslag skal tage højde for disse forudsætninger i forbindelse med deres budgetlægning.

8.3. Pris- og lønfremskrivningssatser for budgetforslag 2014

I nedenstående er angivet de generelle forudsætninger til budgetforslaget for 2014:

De generelle forudsætninger vedrører:

- Pris- og lønfremskrivning (P/L)
- Satsreguleringsprocent
- Intern rente

Pris- og lønfremskrivning (p/l)

Den indarbejdede pris- og lønfremskrivning i budget 2014 bygger på KLs seneste skøn, som er baseret på det aftalte niveau i kommunaftalen for 2013.

Tabel. Seneste skøn for pris- og lønfremskrivning og satsreguleringsprocent i budget 2014

Budget 2014	Pris	Løn	Sammenvejet p/l	Anlægs p/l	Satsreguleringsprocent
Pct.	1,75	1,80	1,80	1,60	1,60

Prisudviklingen fra 2013-2014 forudsættes at være på 1,75 pct.

Lønskønnet fra 2013-2014 forudsættes at være på 1,80 pct., og den sammenvejede pris- og lønfremskrivning forudsættes ligeledes at være 1,80 pct. Den sammenvejede pris- og lønfremskrivning anvendes i forbindelse med driftskorrekationer.

I budgetoverslagsårene anvendes tilsvarende et skøn for pris- og lønfremskrivningen fra KL, hvoraf den sammenvejede pris- og lønfremskrivning beregnes til 1,80 pct.

Satsreguleringsprocenten

Satsreguleringsprocenten skal anvendes ved budgettering af de efterspørgselsstyrede overførsler. Skønnet for satsreguleringsprocenten er 1,60 pct.

Intern rente

Den interne rente anvendes bl.a. til at udregne den årlige ydelse på interne lån. Den interne rente i Københavns Kommune fastsættes på baggrund af Økonomi- og Indenrigsministeriets skøn for den 10-årige statsobligation i budgetåret tillagt 1 pct. Vejledning til beregning af afdrag på interne lån kan erhverves hos Center for Økonomi i Økonomiforvaltningen.

8.4. Korrektioner som indgår i udvalgenes budgetbidrag

For at sikre en ens praksis skal udvalgene medtage alle de korrektioner, der er vedtaget af Borgerrepræsentationen til og med den 14. marts 2013 i budgetbidraget.

Herudover vil Børne- og Ungdomsudvalgets, Sundheds- og Omsorgsudvalgets og Socialudvalgets demografiregulering blive indarbejdet på baggrund beregningerne af demografireguleringen, som sendes til forvaltningerne den 15. marts. Demografireguleringen forelægges dog først Økonomiudvalgets behandling den 30. april.

Økonomiforvaltningen vil den 20. marts. udsende korrigerede budgettrammer, som forvaltningerne skal anvende til at udarbejde budgetbidraget.

8.5. Principper for budgetlægning af hovedkonto 8 (balanceforskydninger)

Ved budgetlægningen af hovedkonto 8, skal Borgerrepræsentationen ifølge Økonomi- og Indenrigsministeriets Budget- og Regnskabssystem for kommuner tage bevillingsmæssig stilling til de funktioner, som vedrører langsigtede tilgodehavender og langsigtet gæld. De øvrige funktioner skal der ikke tages bevillingsmæssig stilling til, da de kun har en finansiel funktion i budgettet. Københavns Kommunes principper for budgetlægning af hovedkonto 8 skal siden afspejle disse principper, jf. også Indkaldelsescirkulæret for budget 2013. Principperne er gengivet nedenfor.

Baggrund

Forvaltningerne har tidligere budgetlagt forskydninger i de kortfristede tilgodehavender og den kortfristede gæld, hvilket har påvirket råderummet til budgetforhandlingerne samt vanskeliggjort likviditetsstyringen, da regnskabsresultatet ofte afveg markant fra budgettet på disse poster.

Principper

Generelt bør Københavns Kommunes forbrug afspejle kommunens indtægts- og formueforhold. Derfor budgetlægges alle driftsindtægter og driftsudgifter på

hovedkonto 0-7 samt de langsigtede balanceforskydninger og forskydninger i den langfristede gæld på hovedkonto 8.

Forskydninger i de kortfristede tilgodehavender og den kortfristede gæld afspejler som regel blot tilfældige forskydninger i betalingsmønstre. Selv om disse forskydninger kan være store, har de ikke betydning for, hvor mange midler der på sigt er til rådighed til forbrug. De har derimod betydning for kommunens likviditet på et givet tidspunkt, men som udgangspunkt ingen effekt for likviditeten over en årrække. Forskydninger i de kortfristede tilgodehavender og den kortfristede gæld skal derfor ikke budgetlægges eller indgå i beregningen af det økonomiske råderum. Samtidig er der fremadrettet ikke behov for at give tillægsbevillinger på disse områder.

Københavns Kommune følger derfor Økonomi- og Indenrigs- ministeriets regelsæt og give bevillinger til funktionerne

- 8.32.20-8.32.27 (Forskydninger i langfristede tilgodehavender)
- 8.55.63-8.55.79 (Forskydning i langfristet gæld).

Der afgives driftsbevillinger til

- kreditsiden (afdrag på udlån) vedrørende funktionerne 8.32.20-8.32.27
- debetsiden (afdrag på optagne lån) vedrørende 8.55.63-8.55.79.

Der gives rådighedsbevillinger til

- debetsiden (udlån) og kreditsiden (lånoptagelse) vedrørende 8.55.63-8.55.79.

Forskydninger i de kortfristede tilgodehavender og den kortfristede gæld vil fremover ikke indgå i budgettet, jf. tabellen nedenfor.

Tablet. Hvilke balanceforskydninger skal budgetlægges?

	ØIM	KK
8.22.01-8.22.11 Likvide aktiver (herunder Kassen)		X
8.25.12-8.25.13 Tilgodehavender hos staten		
8.28.14-8.28.19 Kortfristede tilgodehavender i øvrigt		
8.32.20-8.32.27 Langfristede tilgodehavender	X	X
8.38.36-8.38.37 Aktiver vedrørende beløb til opkrævning eller udbetaling for andre		
8.42.40-8.42.44 Aktiver tilhørende fonds, legater m.v.		
8.45.45-8.45.47 Passiver tilhørende fonds, legater m.v.		
8.48.48-8.48.49 Passiver vedrørende beløb til opkrævning		
8.50.50 Kortfristet gæld til pengeinstitutter		
8.51.52 Kortfristet gæld til staten		
8.52.53-8.52.62 Kortfristet gæld i øvrigt		
8.55.63-8.55.79 Langfristet gæld	X	X

Ud over forskydninger i langfristede tilgodehavender og langfristet gæld under hovedkonto 8 er det kun funktionerne 8.22.01-8.22.11 (Forskydninger i likvide

aktiver) der indgår i budgettet, idet kassen er modpost til det øvrige budget og dermed sikrer balance.